

En jämförelse av entreprenörskap i Finland och Estland:

Att starta och bedriva affärsverksamhet

Felipe Fernandes Agra da Cunha

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi/Financial Management
Identifikationsnummer:	4980
Författare:	Felipe Fernandes Agra da Cunha
Arbetets namn:	En jämförelse av entreprenörskap i Finland och Estland: Att starta och bedriva affärsverksamhet
Handledare (Arcada):	Maj-Britt Granström
Uppdragsgivare:	-
<p>Sammandrag:</p> <p>Examensarbetet sammanställer väsentlig fakta som behövs då man grundar och bedriver affärsverksamhet i Finland och/eller Estland. Examensarbetet jämför även länderna sinsemellan och betonar skillnader i frågan om teman som beskattning, lagstiftning, företagsform, namngivning och arbetsgivarskyldigheter. Huvudsyftet för undersökningen är att framhäva för- och nackdelar ur en entreprenörs synvinkel i Finland och Estland samt att ge en praktisk insyn på centrala delmoment en nyföretagare kan tänkas behöva.</p> <p>Undersökningen är gjord som en litteraturgenomgång där de flesta källor är elektroniska. Examensarbetet är begränsat till tre större teman för att uppfylla syftet: Företagsformer, beskattning och att vara arbetsgivare i respektive land.</p> <p>Resultatet av undersökningen var att Finland och Estland till stor del liknar varandra i de problemområden som undersökts men även större skillnader förekom. Den största skillnaden hittades inom beskattning och Estlands beskattningsmiljö är gynnsammare för företagare att bedriva vinstgivande affärsverksamhet i. Estland har inte heller överhuvudtaget arvskatt till skillnad från Finland vilket gör generationsbyten i företag betydligt förmånligare.</p> <p>Andra skillnader som uppkom var minimumlöner som skall betalas till arbetstagare samt inkomstbeskattningen för förvärvsinkomst. Fastän skillnaderna mellan länderna inte var så stora som förväntat, kan man anse att en entreprenör behöver veta dem för att undvika påföljder så som böter mm. Estland tycks överlag ha ett mindre byråkratiskt system med mindre undantagsfall än Finland gällande företagsfrågor och betalningar av olika slag.</p>	
Nyckelord:	Entreprenörskap, företagsform, beskattning, arbetsgivarens skyldigheter, lagstiftning, Estland, Finland
Sidantal:	66
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	30.8.2017

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business Administration / Financial management
Identification number:	4980
Author:	Felipe Fernandes Agra da Cunha
Title:	A comparison between Entrepreneurship in Finland and Estonia: How to start a business and manage it
Supervisor (Arcada):	Maj-Britt Granström
Commissioned by:	-
<p>Abstract:</p> <p>The thesis compiles essential facts that are necessary when establishing and conducting business activities in Finland and/or Estonia. The thesis also compares the countries and emphasizes differences in topics such as taxation, legislation, business model, naming a company and employers obligations.</p> <p>The main purpose of the survey is to highlight pros and cons from an entrepreneur's point of view in Finland and/or in Estonia, and to give a practical overview which help new entrepreneurs. The thesis is limited to three major themes: Corporate form, taxation and being an employer in both countries.</p> <p>As an outcome of the survey, both Finland and Estonia resemble each other in the investigated areas. But there was also major differences. The biggest difference was found within taxation. The Estonian taxation environment is more favorable for to engage in profitable business. Estonia has no inheritance tax as opposed in Finland, which makes generational changes in companies considerably more favorable. Other differences that arose were the minimum wages to be paid to employees and income tax on earned income.</p> <p>Although the differences between the countries were not as large as expected, entrepreneurs still needs to know them in order to avoid penalties and other fines. In general, Estonia seems to have a less bureaucratic system with fewer "exception-cases" unlike Finland. E.g. When paying out dividends varies according to ownership amount and paid out sum.</p> <p>The research was conducted with material gathered by both literature and internet sources.</p>	
Keywords:	Entrepreneurship, Establishing a company, choosing a business form , Business law, Taxation, Employer's obligation, Estonia, Finland
Number of pages:	66
Language:	Swedish
Date of acceptance:	30.8.2017

OPINNÄYTE	
Arcada	
Koulutusohjelma:	Liiketalous / Financial Management
Tunnistenumero:	4980
Tekijä:	Felipe Fernandes Agra da Cunha
Työn nimi:	Vertailu yrittäjänä toimimisesta Suomessa ja Virossa: Yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan harjoittaminen
Työn ohjaaja (Arcada):	Maj-Britt Granström
Toimeksiantaja:	-
<p>Tiivistelmä:</p> <p>Opinnäytetyön tarkoitus on ollut koota olennaisia tietoja, joita tarvitaan kun yritys perustetaan Suomeen ja/tai Viroon ja liiketoiminta käynnistetään. Opinnäytetyö on myös vertailu näiden kahden maiden välillä ja korostaa niiden eroja eri teemoissa kuten verotuksessa, lakisäädöksissä, yhtiömuodoissa, yrityksen nimen antamisessa ja työnantajan velvollisuuksissa. Tutkielman päätarkoitus on painottaa maiden hyöty- ja haittapuolia yrittäjän näkökulmasta sekä antaa aidosti käytännöllisiä näkökulmia eri teemoissa, jotka ovat hyödyllisiä uusyrityksille.</p> <p>Tutkielma on tehty käyttäen valmiiksi olevaa kirjallisuutta ja suurin osa käytetyistä lähteistä löytyvät sähköisenä. Opinnäytetyö on rajattu kolmeen isompaan teemaan molemmissa maissa: Yhtiömuodot, verotus ja työnantajan velvollisuudet.</p> <p>Opinnäytetyön tulos osoittaa, että Suomi ja Viro suuressa määrin muistuttavat toisiaan tutkituissa osa-alueissa mutta erojakin löytyi. Suurin ero maiden välillä löytyi verotuksessa ja Viron verotusympäristö on suotuisampi yrittäjille harjoittaa voittoa liiketoimintaa. Virolla ei myöskään, toisin kuin Suomessa, ole ollenkaan perintöverotusta mikä tekee yritysten sukupolvivaihdoista huomattavasti edullisempia.</p> <p>Muita ilmi tulleita eroja Suomen ja Viron välillä löytyivät työntekijälle maksettavista minimipalkoista sekä ansiotuloverotuksesta. Vaikka erot maiden välillä eivät olleet yhtä suuret, kun odotettu niin yrittäjän täytyy kuitenkin olla niistä tietoinen välttääkseen seuraamuksia kuten sakkoja tms. Yleisesti ottaen Viro vaikuttaa olevan vähemmän byrokraattinen maa kuin Suomi ja siellä ei esiinny yhtä paljon poikkeustapauksia ja erinäisiä maksuja yrityksille verrattuna Suomeen.</p>	
Avainsanat:	Yrittäjäyys, yhtiömuoto, verotus, työnantajan velvollisuudet, lainsäädäntö, Viro, Suomi
Sivumäärä:	66
Kieli:	Ruotsi
Hyväksymispäivämäärä:	30.8.2017

INNEHÅLL

1	Inledning.....	8
2	Problemformulering.....	9
2.1	Syfte	9
2.2	Begreppsdefinitioner.....	10
3	Metod.....	10
3.1	Kvantitativ och kvalitativ forskning.....	10
3.1.1	<i>Forskningsprincip</i>	11
3.2	Val av metod.....	11
4	Estland	12
4.1	Olika Företagsformer i Estland.....	12
4.1.1	<i>Jämförelse av de estniska företagsformerna</i>	17
4.2	Registrerande av företag.....	18
4.2.1	<i>E-Residenskort eller E-Medborgarskap</i>	18
4.2.2	<i>Företagsnamn</i>	19
4.2.3	<i>Registrering av domän åt företaget</i>	20
4.2.4	<i>Ansökande av startpeng</i>	21
4.3	Skatter i Estland	23
4.3.1	<i>Moms</i>	23
4.3.2	<i>Inkomstskatt</i>	24
4.3.3	<i>Dividendskatt</i>	25
4.4	Att vara arbetsgivare i Estland	26
4.4.1	<i>Arbetsgivarens skyldigheter</i>	27
5	Finland.....	31
5.1	Olika företagsformer i Finland	31
5.1.1	<i>Jämförelse av de finska företagsformerna</i>	37
5.2	Registrerande av företag.....	38
5.2.1	<i>Företagsnamn</i>	38
5.2.2	<i>Registrering av domän åt företaget</i>	39
5.2.3	<i>Ansökande av startpeng</i>	39
5.3	Skatter i Finland.....	40
5.3.1	<i>Moms</i>	40
5.3.2	<i>Inkomstskatt</i>	41
5.3.3	<i>Dividendskatt</i>	41
5.3.4	<i>Övriga skatter</i>	42

5.4	Att vara arbetsgivare i Finland.....	44
5.4.1	<i>Arbetsgivarens skyldigheter</i>	46
6	Jämförelse och diskussion	49
6.1	Registrering av företaget och bolagsformer	49
6.2	Beskattning.....	52
6.3	Arbetsgivarskyldigheter och anställning av arbetskraft.....	54
6.4	Personliga reflektioner och avslutning.....	56
Källor	.....	58

Figurer

Figur 1. Statistik över fördelning mellan män och kvinnor som har E-residens (E-Estonia 2016b).....	19
Figur 2. Statliga bidrag av Estonia Enterprise (Estonia Enterprise 2017).....	22
Figur 3. Estniska Filial i Finland indelade i bransch. (Kauppalehti).....	36
Figur 4. Stegen i ansökan om första uppehållstillstånd vid anställning av utländsk arbetskraft (FöretagsFinland 2017d).	45

Tabeller

Tabell 1. Skillnaden mellan kvantitativ och kvalitativ forskning. (Bryman & Bell 2011 s. 419).....	11
Tabell 2. Skillnader av företagsformer (Eesti.ee 2016a).	17
Tabell 3. Uppsägningstid enligt Employment contracts act 2008 5:§ 97-98 (Riigi Teataja 2008).....	29
Tabell 4. Jämförelse av företagsformer i Finland (FöretagsFinland 2017b).	37
Tabell 5. Skatteklassen 1 fr.o.m. 1.1.2017 (skatteverket 2017d).	43
Tabell 6. Skatteklassen 2 fr.o.m. 1.1.2017 (skatteverket 2017d).	44
Tabell 7. Arbetstagarens andel av ArPL-försäkringsavgift 2017 (Veritas, 2017a).	46
Tabell 8. Uppsägningstider (Establishing and doing Business in Finland, s.129).	47
Tabell 9. Jämförelse av företagsformer Finland och Estland.	50
Tabell 10. Jämförelse av skatter mellan Finland och Estland.	52
Tabell 11. Ett förenklade exempel på beskattning av vinstmedel av publikt aktiebolag i Finland och Estland.	53

1 INLEDNING

"Entreprenörskap är en dynamisk och social process, där individer, enskilt eller i samarbete, identifierar möjligheter och gör något med dem för att omforma idéer till praktiska och målinriktade aktiviteter i sociala, kulturella och ekonomiska sammanhang". (WWF 2016)

Som entreprenör bör man utvärdera sina egna kunskaper och kompetens så som: yrkeskicklighet, arbetserfarenhet (Ex. leda människor, marknadsföra & sälja produkter/tjänster), tänka ut om man har lämplig utbildning som anknyter till företagandet eller inom den tilltänkta branschen och fundera hur bra känner man till branschen. (Centralhandelskammaren 2010 s.6-7)

Enligt Företags Finland (2017a) så grundas företag i tre steg:

1. Planera och ta reda på de grundläggande frågorna i affärsverksamheten
2. Välj en företagsform, ta hand om nödvändiga uppgifter och tänk efter vilka andra saker du behöver
3. Vidta de egentliga åtgärderna för grundandet

Utgångspunkten för en verksamhet är en affärsidé som är vägledande under verksamhetsgången och svarar på frågor; vad, varför, vem och hur. (Akava)

Man kan utvärdera en affärsidé genom att fundera vilken bransch man vill vara verksam i och vem är de potentiella kunderna. Man måste också tänka ut vilka fördelar man kan erbjuda kunderna och därefter fundera på prisbildning av tjänster eller produkter. Det är också viktigt att fundera på om det finns en efterfråga och hur marknaden ser ut - vill man sälja till slutkonsument, företag, staten, lokalt, regional, hela landet, utomlands eller på nätet elektroniskt. Till sist måste man ännu uppmärksamma vem konkurrenterna är samt kolla deras prissättning. (Centralhandelskammaren 2010 s. 8-9)

Entreprenörskap för mig betyder att vara nyfiken, ta risker, vilja att fatta självständiga beslut, skapa och hitta; trender, efterfrågan, gynna teknologisk framgång, att sträva till något nytt och spännande. *"If you can dream it you can do it"* – Walt Disney.

2 PROBLEMFORMULERING

Entreprenörskap är och har varit en hajt i de senaste åren i Finland, delvis tack vare Slush och de olika succéerna kring Finländska företag t.ex. Rovio, Supercell mm.

Estland är högt uppskattat inom IT-sektorn, de har även börjat introducera programmering redan till barn i daghemmen. På 2000 talet utkom det en ny lag som gjorde digital underskrift likvärdig med den traditionella handskrivna. Staten har tagit vidare åtgärder för att underlätta utländska entreprenörer att starta ett företag i Estland på 20 minuter via nätet när de introducerade år 2014 ett elektroniskt medborgarskap. Till Estländska succé företag tillhör Skype, TransferWise och GrabCAD. (Fortune 2017)

Alla länder har sina egna förutsättningar och bestämmelser att bedriva affärsverksamhet fastän ideologin med entreprenörskap är internationell. Dessa förutsättningar kan vara t.ex. beskattning, lagstiftning och byråkrati. Estland är känd som ett förmånligt land då det gäller produkter och tjänster, speciellt ur ett finskt perspektiv. Utsträcks denna s.k. förmånligheten till företagandet? Frirörlighet underlättar internationalisering av affärsverksamhet vilket kan leda till att man söker sig till grannländerna och speciellt då till Estland pga. förmånlighetsidentiteten. Finns det några skillnader med dessa två länder ur en entreprenörs synvinkel?

2.1 Syfte

Syftet för examensarbetet är att sammanställa viktig information för entreprenörer som är intresserade att påbörja och/eller bedriva affärsverksamhet i Finland och/eller Estland samt att jämföra ländernas för- och nackdelar ur en entreprenörs synvinkel. Följande frågeställningar kommer att besvaras:

1. Hur kan man registrera ett företag och påbörja affärsverksamheten i Finland och/eller Estland och vilka bolagsformer kan man välja?
2. Hur beskattas företaget samt entreprenören i de olika länderna och vad är skattesatserna?
3. Vad är arbetsgivarskyldigheterna i länderna och hur anställer man inhemsk/utländsk arbetskraft?

För att examensarbetet skall besvara sitt syfte och frågeställningar är det indelat i tre större teman som beskattningsmiljön, allmänna byråkratin runt startande av företag, olika bolagsformer och arbetsgivarskyldigheter där även väsentlig lagstiftning tas upp.

2.2 Begreppsdefinitioner

Förvärvsinkomst = T.ex. lön, förmån eller ersättning.

Kapitalinkomst = Inkomst som genereras från egendom. T.ex. hyresinkomst, dividend.

Mervärdesskatt = Moms är en indirekt skatt som ingår i priset på varor och tjänster och tas av sina kunder. Momsen betalas till staten.

Bruttonationalprodukt eller BNP = Värdet på alla varor och tjänster som produceras i ett land under ett helt år. Ett högt BNP ska motsvara ett högt välstånd. Det är även det vanligaste måttet när man vill redogöra för ett lands ekonomiska tillväxt.

3 METOD

När man har bestämt ämnet man skriver om och frågat ”varför man behöver veta och varför?” skall man fundera vilket är det bästa tillvägagångssättet, det vill säga metod, för att uppnå ett bestämt mål. (Bell 1993 s. 61)

3.1 Kvantitativ och kvalitativ forskning

Olika metoder kan vara antingen kvantitativa eller kvalitativa. Kvantitativ inriktade forskare samlar fakta och studerar förbindelser mellan olika uppsättningar av fakta, dvs. det är hård data som ger generaliserbara slutsatser. En undersökning som baserar sig på enkät kommer att bli kvantitativ, men kan också innehålla kvalitativa drag. Kvalitativa undersökningsmetoder är mer intresserade av hur människor upplever sin värld och tolka text och samband.

(Bell 1993 s. 13 & 61)

Tabell 1. Skillnaden mellan kvantitativ och kvalitativ forskning. (Bryman & Bell 2011 s. 419).

Kvantitativ	Kvalitativ
Siffror	Ord
Forskarens uppfattning	Deltagarnas uppfattning
Distans	Närhet
Teoriprövning	Teorigenerering
Statistik	Processinriktad
Strukturerad	Ostrukturerad
Generalisering	Kontextuell förståelse
”Hårda”, reliabla data	Rika, fylliga data
Makroinriktning	Mikroinriktning
Beteende	Mening
Konstlade (planerade) miljöer	Naturliga miljöer

3.1.1 Forskningsprincip

De tre viktigaste bedömningsgrunderna för företagsekonomisk forskningsarbete som tas i beaktande är reliabilitet, replikerbarhet och validitet. Reliabilitet (tillförlitlighet) betyder att resultatet av en undersökning skulle bli det samma om undersökningen skulle göras på nytt. Undersökningen måste gå att upprepa, dvs. den måste vara replikerbar, och det betonar viktigheten att berätta hur man har gått tillväga vid undersökning så att det är möjligt att reproducera forskningen. Bedömning av slutsatsen som skapats från forskningen ifall det hänger ihop eller inte och detta kallas igen validitet.

(Bryman & Bell 2011 s. 62-63)

3.2 Val av metod

Arbetet baserar sig i sin helhet på sekundärdata, arbete kommer dock att vara en blandning av kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder. Kvalitativa metoden har valts som huvudmetod i examensarbetet eftersom lagtexter och olika artiklar samt litteratur tolkas och sammanfattas. Sekundärkällor så som offentlig statistik har använts till både Finland och Estland i elektronisk form (Bryman & Bell 2011 s. 334). Den kvantitativa metoden används vid tolkning av siffror så som statistik som tas upp för att ger ett opartiskt och klar bild om ämnet. (Bryman & Bell 2011 s. 419)

4 ESTLAND

Estland blev självständigt år 1918 men blev en del av Sovjetunionen under tidsperioden 1940-1990 och fick åter självständighet 20 augusti 1991. Parlamentet (Riigikogu) består av 101 platser och väljs vart fjärde år av befolkningen. Däremot så väljs vart femte år presidenten av parlamentet. Presidentkandidaten måste få två tredjedelar av rösterna för att bli vald. År 2016 valdes Estlands första kvinnliga president Kersti Kaljulaid. Estland ligger 60 km från Helsingfors och har 1.3 miljoner invånare. Cirka 440 000 invånare är bosatta i huvudstaden Tallinn. Andra stora städer är Tartu, Narva och Pärnu. Estland blev en del av EU år 2004 och tog i bruk valutan euro år 2011. Estland har tillhört OECD sedan år 2010, NATO fr.o.m. 2004 och Schengen fr.o.m. 2007. (PWC 2017, s.6-8) Estlands invånares bakgrunder: Estniska 68.8 %, Ryska 24.8 %, Ukrainska 1.7 %, Vitryska 1 % och Finska 0.6%. (CIA 2016).

Fitchrating har värderade Estland en stabil marknad med betalningsförmåga för långfristiga lån till A+ år 2016. Estland kommer att ha en tillväxt 2,5 % under kommande åren. Tillväxt beror delvis på att Estland har fått 4,5 miljarder euro av EU-strukturfonden som delas fram till år 2020. (Fitchrating 2016)

4.1 Olika Företagsformer i Estland

Första stegen i grundandet av ett företag är att välja företagsform samt i vilken bransch man kommer att vara aktiv i. Det finns cirka 324 000 företag registrerad i Estland, varav 229 000 är aktiva. Till dessa tillhör bolag med begränsat ansvar, aktiebolag, enskild näringsidkare, föreningar och politiska partier, öppet bolag, kommandit bolag, Europabolag och Europeisk ekonomisk intressegruppering (European Business Register 2017). De viktigaste och allmännaste företagsformerna är presenterade nedan.

Enskild näringsidkare (Füüsilisest isikust ettevõtja eller FIE)

Enskild näringsidkare passar bäst för personer som tänkte bedriva sin verksamhet ensam. Enskild näringsidkare kan upphäva sin verksamhet med att meddela till ”Commercial Register” om hur länge hen tänkte vara inaktiv. T.ex. om man bedriver verksamhet i säsonger så kan man meddela ”Commercial Register” om när säsongen börjar och slutar.

Fördelen med att välja att vara enskild näringsidkare är att det inte finns något minimikapital och registreringen är simpelt. Nackdelen är att man är personligt ansvarig för alla skulder, utan någon slags begränsningar.

Namngivning måste innehålla för- och efternamnet av entreprenören. Namnet måste vara särskiljande från existerande företagsnamn som är registrerad i samma område.

Om branschen kräver någon slags licenser måste man ansöka om dessa. Sedan måste man ansöka om för att kunna registrera sig som en enskildnäringsidkare. Det krävs ett enskilt bankkonto för affärsverksamheten. Man kan registrera företagsformen elektroniskt eller använda sig av en Notarius publicus.

Man kan registrera sig som enskild näringsidkare elektroniskt, men då behöver man ett elektroniskt ID-kort samt ID-kort läsaren för att underteckna ansökan (se s. 18). Dessutom bör personen vara bosatt i Estland. Den statliga registreringsavgiften som är 13 euro bör vara betald elektroniskt genom Företags registrerings portal (Company registration portal/E-business register). Vid registrering skall man även direkt välja vilken bransch man kommer att vara aktiv i.

(Eesti.ee 2017a)

Bolag med begränsad ansvarighet (Osühing eller OÜ)

Företags grundare eller aktieägare kan vara en eller flera fysiska personer eller ett eller flera företag/samfund (juridiska personer). Det är möjligt att öppna en OÜ utan att betala det krävda minimiaktiekapitalet, den andel som inte betalas blir skuld till aktieägaren. Aktiekapitalet kan även bestå av monetära (kontant) samt icke-monetära (t.ex. utrustning, datorer mm.)

Minimiaktiekapitalet är 2 500 euro. De två obligatoriska organen i bolag med begränsad ansvarighet är: aktieägarnas möte (üldkoosolek) och styrelse (juhatus).

För att kunna grunda ett OÜ elektroniskt genom Company Register portal i E-Business register finns det vissa krav. Alla personer som tillhör styrelse, samt grundare, bör kunna underteckna etableringsdokumentet elektroniskt (man behöver Elektroniskt ID-kort samt

ID-kort läsaren för att underteckna ansökan). Man bör också ha personuppgifterna av aktieägarna samt deras samtycke att uppge denna information vid grundningsfasen

Efter att man grundat företaget, kan man öppna företagets bankkonto med företagets kommersiella registernummer (motsvarar FO-nummer). Vid anställning av personal så bör man registrera dem i skatt- och tullstyrelsen (Tax and Customs Board). Den statliga registreringsavgiften för att grunda detta företag är 145 euro om man använt sig av Notarius publicus och det tar 2-3 dagar. Om man gör det elektronisk så kostar detta 190 euro och tar några timmar men för säkerhets skull kan man räkna med en dag. Man kan senare avdra företagsgrundningsavgiften som företagskostnad.

(Eesti.ee 2017b)

Enligt Estonia Investment Agency (2009) är den populäraste företagsformen bland utländska entreprenörer, små- och medelstora företag är "Osühing" eller "OÜ" som betyder bolag med begränsad ansvarighet. Denna företagsform känns inte till i Finländska lag. 174 484 stycken sådana bolag hittades vid företagssökning på "OÜ" i Centre of Register and Information Systems.

Aktiebolag (Aktsiaselts eller AS)

Aktiekapitalet för aktiebolag (Aktsiaselts eller AS) är minst 25 000 euro. Aktieägarna är inte personligt ansvariga över företagsskulder. (Estonian Investment Agency 2009)

Dokumentet för att bilda ett aktiebolag är avtalet om bolagsbildning och bolagsordning. Företags grundare eller aktieägare kan vara en eller flera fysiska personer eller företag/samfund (juridiska personer). Det finns ingen begränsning på nationalitet av aktieägaren eller företags grundare. (Talousverkko 2014)

Aktiebolag måste ha en styrelse, bolagsstämma och förvaltningsråd. Revision är obligatorisk i ett aktiebolag (AS). Den statliga registreringsavgiften är 140 euro. Notarius publicus avgiften varierar beroende på antalet företags grundare samt aktiekapitalets storlek. Registrering av aktiebolag tar cirka 2-3 dagar. Vid anställning av personal bör man registrera arbetstagare i "Employment register" och om man uppskattar att ha en årlig omsättning som överstiger 16 000 euro så bör man också registrera sig som momsskyldig i "Tax and Customs Board".

Fördelen med aktiebolag är att man kan lista det i börserna, man kan ha större antal aktieägare och inget personligt ansvar över företaget skulder.

Nackdelen är krav på större minimiakiekapital och man bör använda sig av en notarius publicus.

(Eesti.ee 2017c)

Öppet bolag och kommanditbolag

Öppet och kommanditbolag är de ovanligaste bolagsformerna i Estland. Fördelen med dessa är dock att de är enkla att registrera och de kräver inget startkapital.

Öppet bolag krävs minst två delägare som båda är solidariskt ansvariga för företagsskulder. Kommanditbolag kräver också två eller flera ägare, minst en av ägare är ansvarig för företagsskulder samt och den andra som är ansvarig endast med sin insats.

Det går att registrera dessa bolagsformer elektroniskt i ”Company Registration Portal” om man har ID kort och ID korts läsare. Alla personer involverade bör vara bosatta i Estland samt kunna underteckna den elektroniska ansökan. Den statliga avgiften är 12,78 euro. Om man använder sig av en notarius publicus så bör man även betala avgift för hans service. Det tar cirka en timme att öppna bolagen elektroniskt men cirka 2-3 dagar i övrigt fall.

(Eesti.ee 2017d)

Andelslag (Tulundusühistu)

Meningen med ett andelslag är att stödja samt främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom en kollektiv affärsverksamhet. Medlemmarna kan delta genom att vara konsument eller använda sig av förmåner, genom att bidra med arbetsinsats eller använda sig av tjänster mm. Dokumentation som krävs att bilda ett andelslag är ansökan om bolagsbildning och bolagsordningen samt information om bolagsstämmans medlemmar och deras person- kontaktuppgifter. Även den valda bokförarens och revisorns uppgifter behövs. Ett kvitto på att startkapitalet är insatt och att den statliga registreringsavgiften är betald behöver också infogas till de övriga dokumenten.

Fördelen med andelslag är att medlemmarna inte är personligt ansvariga för andelslagets skulder. Det krävs att man öppna ett bankkonto samt att man sätter in startkapitalet och

därefter kan man ansöka ”Commercial register”. Minst två personer behövs för att grunda ett andelslag och minimal belopp av startkapital är 2 500 euro. Nackdelen är dock att man måste använda sig av en notarius publicus. Den statliga registreringsavgiften är 140,60 euro.

(Eesti.ee 2017e)

Filial i Estland

Om ett utländskt företag vill öppna en filial under eget namn i Estland så bör man registrera det i ”Commercial register”. Filial blir inte separat juridisk person och det utländska moderbolaget är ansvarig över företagsskulderna i filialen. Det tar cirka 5 bank dagar att öppna en filial.

Följande dokumentation behövs vid öppning av filial i Estland:

- Officiellt intyg över existensen av företaget i ursprungslandet (utdrag av handelskammaren eller kopian av intyg företagsregister)
- Ifall ursprungslandet kräver en licens eller samtycke för att etablera filialen
- Kopian av beslutet om utnämning av direktören för filialen
- Kontaktuppgifter
- Direktörens underskrift som har styrkts av en notarius publicus

Dessa dokumentationer bör översätta till Estniska samt certifieras lagenligt. Att registrera en filial kostar 140 euro i ”Commercial Register”.

(Eesti.ee 2017f)

Vid sökning av sökord ”Eesti filiaal” uppkom 830st utländska filial i Estland. T.ex. av dessa hittades 117 st. finska aktiebolagsfilialer med sökord ”Oy eesti filiaal”. (Centre of Register and Information Systems)

Enligt estniska ”Commercial Code 15.02.1995”

2:14§ Affärsverksamhetensnamn för en utländsk filial bör innehålla verksamhetens namn samt ordena ”Eesti filiaal” (Estnisk Filial).

(Riigi Teataja 2014)

4.1.1 Jämförelse av de estniska företagsformerna

Tabell 2 består av ett sammandrag och fungerar som en jämförelse mellan de olika bolagsformerna som uppkommer i Estland.

Tabell 2. Skillnader av företagsformer (Eesti.ee 2016a).

Företagsform	Startkapital	Antal grundare	Finansiell ansvarighet	Förvaltning
Enskild näringsidkare (FIE)	ingen	1	Personligt ansvar för skulder	Ingen
Bolag med begränsat ansvar (OÜ)	2 500 euro eller ingen ifall delägare blir skyldig den överenskomna aktiekapital	minst 1	Delägare är inte personligt ansvariga över företagsskulder	Aktieägarnas möte samt styrelse
Aktiebolag (AS)	25 000 euro	minst 1	Aktieägarna är inte personligt ansvariga över företagsskulder	Styrelse, bolagsstämma och förvaltningsråd
Öppet bolag	ingen; summan som är överenskommen i bolagsavtalet	minst 2	Ansvarar tillsammans för företagsskulder	Ingen; Personerna som tillsammans äger bolaget, är jämställda i all verksamhet
Kommanditbolag	ingen; summan som är överenskommen i bolagsavtalet	minst 2	Minst en är ansvarig företagets skulder; en tyst bolagsman som ansvarar med högst sin insats	Ingen

Andelslag	2 500 euro	minst 2	Delägare är inte skyldiga över skulder om inte annat överenskommit	Ingen; Andelslag ägs av medlemmarna. På andelslagets stämma har varje medlem en röst.
-----------	------------	---------	--	---

4.2 Registrerande av företag

Registrerande av företag i Estland lyckas i flesta fall genom E-Business registret som fungerar via internet. Estland introducerade det nuvarande internetbaserade systemet år 2007 och detta har minskat på behandlingstiden från fem dagar till endast 18 minuter upp till ett par timmar, men det lönar sig reservera en dag för säkerhetsskull. (E-Estonia 2016a)

4.2.1 E-Residenskort eller E-Medborgarskap

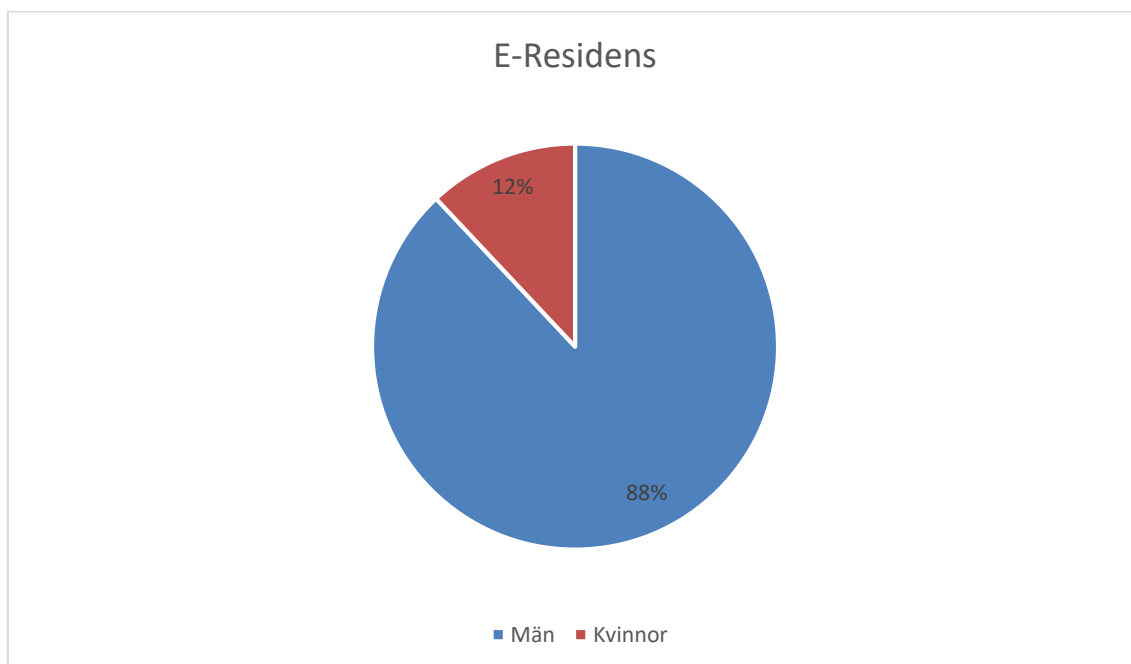
Estland är det första landet som erbjuder E-residens tjänst som är en gränslös och säker digitalidentitet som är tillgänglig till alla i världen som är intresserad att bedriva en nätbaserade affärsverksamhet i Estland. Meningen är att man kan starta ett företag på internet, öppna ett bankkonto i Estland, digitalt underteckna dokument/kontrakt samt administrera företaget utan att vara fysiskt på plats (exempel: fylla skattedeklaration via nätet mm.).

Det kostar 100 euro och tar en månad att ansöka om digitalidentiteten. Efter ansökan tar det ca.10 arbetsdagar för utföring av bakgrundskontroll. Man väljer sedan vart man vill söka sitt färdiga kort och där bevisar man sin identitet och ger ett fingeravtryck för att få sitt E-residens e-ID (elektronisk ID som kommer med en kortläsare). Detta ID kan sökas i 35-olika länder vid Estniska ambassaden eller konsulaten.

Sedan 2017 är det möjligt att öppna företagets bankkonto via nätet med hjälp av E-ID eller E-residens kort, samt videochat och ansiktskännings teknologi. T.ex. Företagskonto i Holvi kan öppnas elektroniskt. Swedbank och LHV kräver fortfarande ett fysiskt besök i bankkontoret för att öppna bankkonto. För att öppning av bankkonto skall underlättas

har man tänkt på en försäkrad videochat med banken istället för traditionella kundbesök. (E-Estonia 2017 & E-resident, 2017a)

Staten har gett ut E-medborgarskap sedan december 2014 till utlänningar men man bör lägga märke till att man inte får ett estniskt medborgarskap, rättighet att bosätta sig i Estland eller använda dessa som resedokument eller fysisk identifikation. (Tuokko 2017)

Figur 1. Statistik över fördelning mellan män och kvinnor som har E-residens (E-Estonia 2016b).

Mest E-medborgarskapsansökningar kommer från Finland med 16,67% av alla ansökningar, som var totalt 2414 st. Andra länder är Ryssland 8,05 % och 1165 st., USA med 6,31 % och 913 st., Ukraina 5,29 % och 766 st. , Storbritannien 5,08 % och 735 st. De populäraste branscherna är: Konsultering och förvaltning av företag, programmering, grosshandel, reklambyrå, fondförvaltning mm. Tack vare E-residens har man kunnat grunda 945 stycken nya företag sedan början av juni 2015 till september 2016. E-residens innehavare har ägarandel i 1980 stycken företag. (E-Estonia 2016b)

4.2.2 Företagsnamn

Man registrera företagsnamnet i "Central Commercial". Företagets namn får inte likna existerande företagsnamn eller varumärken. Företagsnamnet får inte vara i strid med god

moral. Företagsnamnet får inte heller innehålla namnet på en person som inte är aktieägare eller partner. Domstolen som upprätthåller registret fattar beslut angående företagets särskiljningsförmåga och lämplighet. Man kan själv söka i förväg på E-Business registret om det finns något företag med motsvarande namn. (Eesti.ee 2016b)

För en ensam näringsidkare så bör man använda sitt för- och efternamn som företagsnamn. I övriga bolagsformer så borde den respektive bolagsformen utkomma från företagsnamnet antingen helt utskrivet eller genom förkortningen på bolagsformen, t.ex. Softspot OÜ eller Softspot Osäühing.

Företagsnamn får inte heller vara vilseledande och man får inte använda sig av geografiska benämningar. Ordet "Eesti" får inte användas i företagsnamnet, undantagsvis vid filial av utländska företag där det är obligatoriskt. Man får inte heller namnge företag med ordet "riigi" (staten), "linna" (stad), valla (landsbygd).

(International Business Publications 2012 uppl. 1 s. 59-61)

4.2.3 Registrering av domän åt företaget

Då man registrera en estnisk toppdomän med suffixet .ee underlättar man de estniska kunderna att hitta en lättare, eftersom vid ett sök om Estland i Google sökmotor kommer resultatet att rangordnas högre upp för de estniska domänen. Toppdomän tyder på att man bedriver aktivt affärsverksamhet i Estland och potentiella kunder som är intresserade av företag i Estland hittar företaget lättare.

Domän kan ägas och registreras av en fysisk person eller ett företag/samfund (juridisk person). För att undvika missbruk av oskäliga registreringar av domän har man satt begränsning att enbart personer med ett estniskt personsignum kan öppna en toppdomän. Då ett utländskt företag eller utländsk person som vill öppna en toppdomän så bör den använda sig av en administrativ person som har ett estniskt personsignum.

Man kan dock öppna obegränsat antal av domäner. Företag kan registrera domännamn för varje skilt varumärke. Domän kan registreras för tre, sex, nio månader eller ett till tio år åt gången.

Innan man försöker registrera en domän bör man gå in i den Estniska Internet stiftelsen (www.internet.ee) och kolla om den tänkta domänen är tillgänglig.

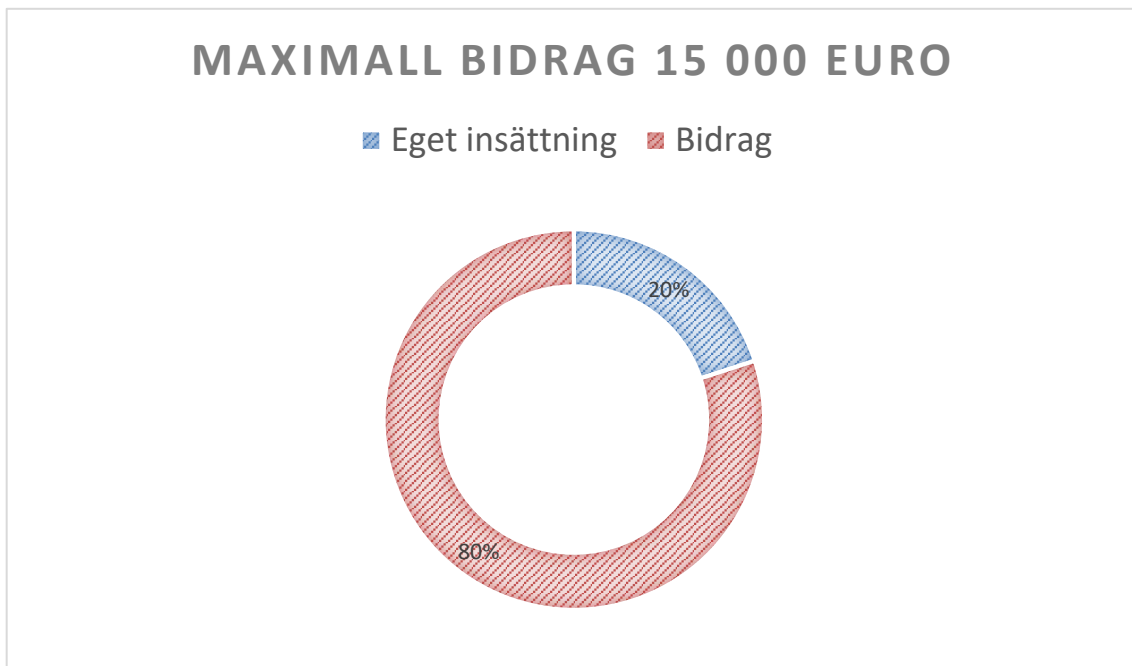
För att kunna registrera en domän så betalar man en avgift till domänleverantören ex. internetoperatör. Priset för tjänsten står på operatörens hemsida. Bas avgift är cirka 1.20 euro för tre månader, 3.20 euro för sex månader, 4.80 euro för nio månader, för 1-10 år så kostar det årligen 6 euro. (Eesti.ee 2017g)

4.2.4 Ansökande av startpeng

Ett startande företag har möjlighet att få ett startbidrag från Enterprise Estonia eller lån som säkras av KredEx.

Enterprise Estonia är ett statligt bidrag för entreprenörer som behöver kapital för att starta ett hållbart företag. Startstödet kan således användas för marknadsföring eller anskaffning av anläggningstillgångar (fasta tillgångar: land, byggnader mm.). (Eesti.ee 2017h)

Målgruppen för det statliga bidraget är företag med tillväxtpotential och som har varit aktiva i högst två år. Företaget som mottar bidraget har skyldighet att uppfylla vissa mål så som att skapa nya arbetsplatser samt att öka försäljningsintäkter. (Enterprise Estonia 2017)

Figur 2. Statliga bidrag av Estonia Enterprise (Estonia Enterprise 2017).

Man får 80 % av den totala kostnaden som bidrag, 20 % skall entreprenören själv betala.

I bidragets villkor står:

- En juridisk person (andra företag) får inte äga över 25 %
- Det finns ingen koppling till andra företag inom samma bransch
- Företaget har som mål att söka till globala marknaden eller skapa arbetsplatser
- Företaget har inte fått tidigare något bidrag av Enterprise Estonia
- Aktieägaren har inte fått bidrag av arbetslöshetsförsäkring fonden i Estland (Unemployment Insurance Fund of Estonia) för aktivitet inom samma bransch
- Företaget måste skapa minst två arbetsplatser, där arbetstagare får minst en månadslön som uppgör 70 % av den nationala medellönen (802,20 euro/månad enligt "Statistics Estonia")
- Bör ha en tillväxt på minst 20 % om året

(Enterprise Estonia 2017)

Enligt lagen om Start-up grant 09.03.2015

Kap. 1, § 2 Företag som mottagit bidrag bör ha en omsättning på 125 000 euro på det tredje året.

(Enterprise Estonia 2016)

Man kan även ansöka om företagslån från KredEx som är menat för små och medelstora företag som skall grundas eller varit aktiva i högst tre år. Eftersom nya företag inte har något bevis på framgång eller ekonomisk data att visa vid kreditansökan så kan det vara svårt att få finansiering överhuvudtaget. KredEx däremot erbjuder kreditlån med färre garantier, med detta menas att lånet de erbjuder är menat för nyföretagare (Eesti.ee 2017h). För att få lån av KredEx bör man kontakta sin bank. Entreprenören, ägarna samt styrelseledamot får inte ha anteckningar i registret över betalningsstörningar. Låntagarens fysiska egendom bör vara tillräcklig för att täcka lånet. Av lånet kommer 25 % direkt av banken (t.ex. Swedbank) och kvarstående delen (75 %) av lånet är säkrad av KredEx. Det tar cirka två veckor att få beslut om lånet. (KredEx 2017)

4.3 Skatter i Estland

I detta kapitel tas upp relevanta skatter för företag och entreprenörer som agerar i Estland.

4.3.1 Moms

Om företagets årliga omsättning överskrider 16 000 euro så måste man registrera företaget som moms skyldig. (Eesti.ee 2016a)

Moms (käibemaks) för de flesta varor och tjänster är 20 %. Den lägre mervärdeskattprocenten är 9 % och är på hotell, tryckta publikationer, medicin, hälso- och hygien gods (Legistum 2015). Vid export av gods, samt konsulterings tjänster som man betalat moms i ett annat EU medlemsstat, och vissa andra gods är momsfria. Service som utförs utanför Estland; försäkring, sjukvård och socialarbete är 0 % momsbelagda. Moms periodiseras varje månad, man skickar bokföringsinformationen och betalar till Skatte- och tullstyrelse (Tax and Customs Board) den 20:e varje månad för föregående månad. Man kan betala moms elektronisk (Eesti.ee 2017i). Moms uppstår som sagt inte då man exporterar till länder utanför EU. I detta fall så betalas moms i det landet gods importerades till (Europa.eu 2017a).

Viktiga delar av lagen om moms i Estland hittas i Value-added Tax Act, 10.12.2003.

§ 16: Ingen moms på statlig pension eller förmåner. Finansiell service är inte momsbelagd t.ex. insättning, penningöverföring, utlåning, leasing mm.

§ 31: Vid mottagandet av varor eller tjänster från en annan beskattningsbar person ska mervärdesskatt dras av.

§ 37: En beskattningsbar person ska utfärda en faktura för överföring av varor eller tillhandahållande av tjänster inom sju kalenderdagar från det datum då varorna sänds eller görs tillgängliga för köparen eller tjänsterna tillhandahålls eller från och med den sista dagen av den beskattningsbara perioden.

(Riigi teataja 2003)

Skatt- och tullstyrelsen (Estonian Tax and Customs Board eller ETCB) erbjuder rådgivning för nystartade företag, så att nya skattebetalare får nödvändig information om skattedeklarationen och betalning av skatter. (Emta.ee 2017)

4.3.2 Inkomstskatt

Företagsskatt betalar man endast vid utbetalning av dividender. Företaget kan lämna all vinst i kassan skattefritt och investera, hyra arbetskraft att öka försäljningsvolymen, vilket är det ideala scenariot för växande företag. Det finns heller ingen arvskatt i Estland. (Kokivaho)

Företaget betalar inkomstskatt 20 % då man delar ut vinsten, vid återköp av egna aktier, då det uppstår kostnader eller räkningar som inte är relaterade till företaget så som gåvor, donationer, underhållskostnader samt andra förmåner som beviljas åt anställda.

Inkomstskatten för företag år 2017 var 20 %.

T.ex. om företaget gör vinst 20 000 euro, bestämmer betalar ut i dividend 10 000 euro.

$10\,000 \times 0,20 = 2\,000$ euro inkomstskatt

$10\,000 - 2\,000 = 8\,000$ euro utbetalas till aktieägaren

(Estonian company registration 2017a)

Skatten periodiseras månatligt och skattedeklarationen måste vara inlämnat den följande månad 10:e till skatt och tullstyrelse (Tax and Customs Board).

Det finns dock två slags inkomstskatt. Den personliga inkomstskatten och företagsinkomstskatten som är beskriven ovan. Ur personalens bruttolön anhängs inkomstskatt 20 % (2017), man får förtjäna 180 euro/månad skattefritt. Till lön räknas; semesterpengar, övertids premier, bruttolönen, bonus och allt som kan betraktas som lön. All inkomstskatt betalas till skatt och tullstyrelse (Tax and Customs board).

Inkomstskatt för en enskild näringsidkare är 20 % och beskattningsperioden ett kalenderår. Från intäkter avdras kostnader och 20 % betalas på det som blir över. Man betalar dock 25 % av föregående periods vinst som förskottsskatt på tre olika betalningsdatum: 15 juni, 15 september och 15 december.

(Eesti.ee 2017j)

4.3.3 Dividendskatt

Estland har en fast beskattning på 20 %, men Estniska staten har planera att sänka på dividend beskattning till 14 % fr.o.m. 2018. Tanken bakom denna idé är att ändra på företagsbeteendet från att investera vinsterna i verksamheten till utbetalning av dessa. Staten gör det mer lönsamt för företag att betala ut vinster i form av dividender. (Savon Sanomat 2016)

Exempel på den önskvärda situationen:

Nuvarande 20 % beskattning på dividender:

Företag X betalar 1000 € i dividend. $1000 \times 0,20 = 200€$ i beskattning.

Den kommande 14 % beskattning på dividender:

Företag X betalar 1500 € i dividend. $1500 \times 0,14 = 210€$ i beskattning.

Vid en kraftig ökning på utbetalning av dividend så har staten räknat att de kommer att få mera skatt inbetald fast de sänker på skattesatsen från 20 % till 14 %. Estland har räkna

att det kommer att ha en ökning på hela 107 miljoner euro i beskattning under år 2018 som följd av förändringen. (Savon Sanomat 2016)

4.4 Att vara arbetsgivare i Estland

Ifall man anställer arbetstagaren så bör man registrera dem i "Employment Register".

Om arbetstagaren kommer utanför ett EU eller EEA land, kan man registrera hen för kortsiktig anställning eller ansöka ett uppehållstillstånd för anställning. Polisen och tullstyrelsen kommer att undersöka arbetstagarens bakgrund och det inverkar på processtiden av visumansökan.

Om arbetstagare inte är fysiskt i Estland så finns det två utgångssätt:

1. Arbetstagare ansöker om ett tillfälligt uppehållstillstånd för anställning i sitt hemland och flyttar efter man fått visumet. Denna process kan ta upp till två månader
2. Arbetsgivaren registrerar den utländska arbetstagaren för kortsiktig anställning hos polisen och gränsbevakningsbyrån i Estland, så kan arbetstagaren flytta till Estland på ett D-Visum och börja jobba genast. Processen för anställningsregistrering, visumansökan mm. tar mindre än en månad.

(Workinestonia 2017)

En utlänning som kommer utanför ett EU-land som ansöker om uppehållstillstånd utsätts för invandringskvoten, som inte får överstiga 0,1 % av den estniska fasta befolkningen på ett år. Invandringskvoten berör inte medborgare från USA eller Japan. Kvoten räknas enligt följande: Estlandsbefolkning x invandringskvoten i decimal = maximalt antal invandrare som kan få uppehållstillstånd per år som kommer utanför EU-land, t.ex. $1\,300\,000 \times 0,001 = 1\,300$ stycken/år.

Att grunda ett företag anses inte vara en orsak att få uppehållstillstånd, man måste övertala myndigheterna att man kommer att skapa ett mervärde i samhället.

Då en företagsägare eller enskildnäringsidkare, som kommer utanför ett EU-land, som söker uppehållstillståndet bör hen uppfylla vissa krav. Hen bör ha investerat 65 000 euro

i affärsverksamheten samt företaget bör ha varit aktiv i de senaste fyra månader. Inlämning av ansökan sker således efter den fjärde månaden. Sammanfattning av affärsplan lämnas in antingen på engelska eller estniska i samband med ansökan. Men om det är fråga om en enskild näringsidkare räcker det att man har investerat 16 000 euro.

(Estonian company registration 2017b)

Vid anställning av utländskarbetskraft måste man betala en bruttolön som motsvarar medellönen i Estland som publiceras varje år i juni av "Statistics Estonia". Lönen måste dock vara tillräckligt att arbetstagaren klarar sitt uppehåll i Estland. Ifall man bryter mot dessa regler kan man få böter upp till 3 200 euro.

(Politsei 2017)

Enligt Utlänningslag (Aliens Act 09.12.2009) Kap.2, 45 §

Under en tillfällig vistelse i Estland eller vid ansökan av förlängning av vistelsetiden måste utlänning ha en giltig sjukförsäkring som täcker alla eventuella kostnader av behandling av sjukdom, medicin och skada under vistelsetiden i Estland. (Riigiteataja 2009)

En EU/EEU medborgare har rätt att jobba tre månader utan att registrera uppehållstillstånd. EU medborgare ska få uppehållsrätt, vid vistelse över tre månader, med hjälp av registrering av hans eller hennes hemadress i Estland på befolkningsregister som tar några dagar. Efter det skall hen ansöka om uppehållstillstånd som tar cirka 2-3 veckor. Dokumentet som bekräftar uppehållsrätten är det digitala ID-kortet. Giltigheten för uppehållstillstånd är upp till 5 år. (Estonian company registration 2017b)

4.4.1 Arbetsgivarens skyldigheter

Lagen om arbetskontrakt i Estland hittas i "Employment Contracts Act" 17.12.2008 och de viktigaste delarna är:

1:3§ Arbetsgivare är skyldig att skydda sina arbetstagare från diskrimination.

2:5§ Skriftligt arbetsförhållandekontrakt bör innehålla minst följande;

- Namn, person signum, hemort av arbetstagare, samt vem är arbetsgivaren

- Datum av inledning av arbete samt när arbetskontrakten träder i kraft
- Beskrivning av arbetsuppgifter samt titel
- Om hur lönen är uppbyggd och hur man räknar det samt vilka datum man betalar lönen, samt om de olika avdragningsbara skatter som anhålls från lönen
- Om övriga ersättningar (ifall man kommer överens om sådana)
- Arbetstiden; klockslag som arbete skall utföras
- Vart man utför arbetet
- Längden på semester
- Grunder till uppsägning
- Arbetsgivaren bör spara det skriftliga kontraktet under giltighetstiden samt upp till 10 år efter arbetsförhållande tagit slut

2:28 § Arbetsgivare skall omsorgsfullt sköta om alla förpliktelser som berör arbetstagar-
 aren. Arbetsgivaren bör erbjuda motsvarande jobb som man kommit överens om med ar-
 betstagar-
 aren samt ge klara instruktioner för att utföra arbetet i tid. Av det utförda arbetet
 är arbetsgivaren skyldig att betala lön enligt överenskommelse och vid angiven tidpunkt.
 Hen måste se till att arbets- och vilotider följs och semesterdagar och – lön skall beviljas.
 Ifall företaget utvecklas och har behov att utbilda personalen skall arbetsgivaren betala
 genomsnittlig lön under skolningsperioden. Nya anställda skall bli introducerade till sä-
 kerhetsregler som t.ex. brandsäkerhet och arbetsmiljön måste uppfylla alla hälso- och sä-
 kerhetskrav. Arbetsgivaren skall också se till att arbetstagar-
 aren vet vilka kollektivavtal
 berör hen och informera om lediga tjänster inom företaget.

2:33§ Arbetsgivare bör betala en gång i månaden lön, om man inte har kommit överens
 om en kortare tidpunkt. Ifall löneutbetalningsdag råkar vara på en helgdag bör man betala
 lönen en vardag före det. Lönen samt andra ersättningar skall betalas till det bankkonto
 som arbetstagar-
 aren har angivit om det inte har kommit överens om annat.

3:43§ Om man arbetar fulltid som antas det att man jobbar 40 timmar under en vecka, om
 man inte har kommit överens om annat deltidsarbete. Fulltidsarbetstiden varierar om ar-
 betstagar-
 aren är minderårig.

3:44§ Arbete som utförs utöver den ordinarie avtalade arbetstiden är övertidsarbete. Arbetsgivaren kan kräva att arbetstagaren jobbar övertid på grund av oförutsedda omständigheter, men kan dock inte begära detta av minderåring, gravid kvinna, eller av någon arbetstagare som är på moderskapsledighet. Övertidsarbete skall dock i förstahand bytas mot ledighet. Ifall arbetsgivaren ändå kommer överens om att betala ersättning för övertidsarbete i pengar så betalar hen för dessa timmar 1.5 gånger lönen åt arbetstagaren.

3:45§ Om arbetstid förekommer på natten mellan klockan 22:00–6:00 eller på allmänna helgdagar har arbetstagaren rätt till högre lön. Arbetsgivaren betalar 1.25 gånger lönen, ifall man inte kommit överens att lönen innehåller i sig ersättning för nattarbetet. Vid arbete som görs under helgdagar bör arbetsgivaren betala dubbel lön. Dock kan arbetsgivaren och arbetstagaren komma överens att natt- och helgdags arbete ersätts genom att bevilja extra ledighet. Kapitel 3 paragraf 46 säger dock att arbetstagare inte får arbeta över 48 timmars vecka i genomsnitt på en 4 månaders period.

Om semester:

4:55§ Årliga semester består av 28 kalenderdagar, om man inte har kommit överens en längre semester eller om annat föreskrivs

4:70§ Semesterersättning bör betala senaste den näst senaste arbetsdagen innan semester inleds

(Riigi Teataja 2008)

Tabell 3. Uppsägningstid enligt *Employment contracts act 2008* 5:§ 97-98 (Riigi Teataja 2008).

	Anställningstid	Uppsägningstid antal dagar
Om arbetsgivare säger upp kontrakten	under ett år	minst 15 dagar
	ett till fem år	minst 30 dagar
	fem till tio år	minst 60 dagar
	tio eller flera år	minst 90 dagar
Om arbetstagaren säger upp kontrakten	oavsett längden av anställningstid	minst 30 dagar

Arbetsgivaren måste registrera sina arbetstagare till arbetsregistret fem kalenderdagar innan arbetet påbörjas. Följande information skall ges till registret:

- Arbetstagarens för- och efternamn eller person signum.
- Arbetstagarens födelsedag (i arbetsförhållande upp till 5 dagar)
- Arbetsgivarens namn och register kod eller person signum
- Datum arbetet påbörjat
- Hurdant slags arbetsförhållande det är frågan om
- Vid arbetspermission; börja och slutdatum samt orsak för permission
- Vid uppsägning; datum och orsak av uppsägning

(Tax and Customs board 2017a)

Socialskatt betalas varje månad. Minimibeloppet år 2017 är 141,90 euro i månad per arbetstagare, även då de inte får lön. (Tax and Customs board 2017b)

Enligt ”Social Tax Act” 13.12.2000

2§ Social skatt skall betalas till staten på lön eller andra ersättningar som betalas i pengar till arbetstagaren

(Riigi Teataja 2017b)

I Estland är lönebikostnader, så kallade sociala kostnader, 33 % av bruttolönen. Av dessa 33 % så består av 20 % socialsäkerhetskostnader och 13 % sjukförsäkring (=socialskatt). (Talousverkko, 2014)

Arbetslöshetsförsäkring är 0,8 % som betalas av företaget. (Verkkouutiset, 2016)

Utöver det anhängs arbetslöshetsförsäkring 1,6 % av arbetstagarens lön. (Tax and Customs board 2016)

Den nationella minimilönen fr.o.m. januari 2017 är 2,78 euro i timmen, och den minimala lönen för fulltidsarbete är 470 euro i månad. (Tax and Customs board, 2017c)

5 FINLAND

I Finland började man tala om EU-medlemskap efter Sovjetunionens undergång och kallakrigets slut, på början av 1990-talet. År 1994 allmänröstade man för Europeisk medlemskap med 56,9 procent av alla röster. Riksdagen accepterade 18.11.1994 Finlands medlemskap i EU fr.o.m. datumet 1.1.1995 blev Finland medlem i EU. Finland blev en del av Schengen sedan december år 1996 och tog i bruk valutan euro år 2002.

Finland exporterar främst till Tyskland, Sverige och USA och importerar mest från Tyskland, Sverige och Ryssland. (Europa.eu 2017b)

FitchRating har värderat Finlands betalningsförmåga för långfristiga lån till AA+ år 2017. Förra året var Finlands nettoskuld 41 % av BNP. Finlands skuld kommer att öka till 65,8% av BNP år 2025. (Fitchrating 2017)

Över det senaste 10-år så har små och medelstora företag varit drivkraften bakom skapande av nya arbetsplatser. Företag med under 10 arbetstagare står för 93,4% av alla företag i Finland (Yrittäjät 2017a).

I Finland kan man få avgiftsfri företagsrådgivning så som utveckling affärsidén, marknadsundersökningar, lönsamhetskalkyler, kartläggning av finansiering mm. av T.ex. Ny företagscentraler, Närings-, trafik och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna samt Företags Finland. (Infopankki 2014a)

5.1 Olika företagsformer i Finland

När man grundar ett företag så måste man välja företagsform, ett namn och branschen företaget skall agera i. Valet av företagsform kan bero på antalet grundare, aktiekapital behovet, fördelning av ansvaret, bestämmanderätten, finansieringen och beskattningen (Infopankki 2014b). I Finland kan företagsverksamheten bedrivas enligt följande företagsformer: enskilda näringsidkare (firma), öppet bolag, kommanditbolag, aktiebolag, andelslag och filial till ett utländskt bolag. Utöver dessa finns de mer sällsynta som europa-bolag, europaandelslag och europeisk ekonomisk intressegruppering (EEIG) (Ny företagscentrum 2017. sid.43).

Enskildnäringsidkare eller firma (FMA)

Att vara företagsam som enskildnäringsidkare betyder att personen bedriver affärsverksamhet ensam eller tillsammans med sin make/maka. Då man grundar firma tillsammans med sin make/maka så registreras dock företaget endast i den enes namn. Företagaren fattar själv alla beslut och ansvarar personligt för firmans skuld/förluster med hela sin egendom men vinsten av verksamheten är genast tillgänglig för egen användning. Ingen dividend eller lön behöver alltså lyftas skilt från firman utan allt räknas som privatuttag. En person som är permanent bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-området) kan vara enskildnäringsidkare i Finland, däremot om man är en person som bor utanför EES-området behöver man tillstånd av Patent och registerstyrelsen för att kunna grunda firma.

Man kan inte betala lön till sig själv, sin make eller maka samt barn. Vid sådana tillfällen så lyfts pengar från företagets konto som privatuttag. Man kan ha anställda och betala lön till utomstående som inte kan klassificeras enligt det tidigare nämnt.

Etableringsanmälan måste lämnas till både handelsregistret och skatteförvaltningen. Anmälan görs med blanketten Y-3 som man får i www.ytj.fi/sv/

Registrering kostar 110 euro (2017). Man kan även göra anmälan elektroniskt.

Efter anmälan så kan verksamheten påbörjas.

(Ny företagscentrum, 2017. sid.43)

Öppet bolag och kommanditbolag

Öppet bolag eller kommanditbolag passar bäst för familjeföretag. För att starta ett öppet bolag så krävs det två bolagsmän. Dessa bolagsmän kan också bestå av juridiska personer (företag eller samfund). I ett öppet bolag måste minst en bolagsmän vara bosatt inom EES-området. Om ingendera är bosatt på EES-området så måste man söka tillstånd hos Patent- och registerstyrelsen. Alla bolagsmän i ett öppet bolag ansvarar solidariskt för skulder med hela sin personliga egendom och man fattar beslut tillsammans om bolagets ärenden (om inte annat har överenskommit). Bolagsmännen skall göra ett skriftligt bolagsavtal (där det förekommer bl.a. hemorten).

I ett kommanditbolag finns däremot två slags bolagsmän, ansvariga och tysta. Det kräver dock minst en ansvarig- och en tystbolagsman. Den ansvariga bolagsmannen/männen ansvarar för bolagets skulder med hela sin personliga egendom och beslutar tillsammans om bolagets ärenden. Den tysta bolagsmannen investerar pengar eller egendom i bolaget och får en ränta på investeringen enligt avtal. Den tysta bolagsmannen har inte rätt att delta i beslutfattandet och är inte heller ansvarig för företagens skulder, om inte annat har överenskommits i bolagsavtalet.

Bolagsmännen kan göra ett bolagsmansavtal där man bestämmer om bolagets förvaltning, om beslut som förutsätter enighet av bolagsmännen, konkurrensförbud och hur situationer med stridigheter behandlas. Öppet bolag eller kommanditbolag registreras i handelsregistret samt skatteförvaltning. Anmälan förs med blanketten Y2 och utöver det bör man fylla i en blankett med personuppgifter. I anmälan bifogas även bolagsavtalet i original och det kostar 240 euro (år 2017). Anmälan skall göras inom tre månader efter att bolagsavtalet har undertecknats, annars måste avtalet göras på nytt.

(Ny företagscentrum, 2017. sid.43-44)

Aktiebolag

Antalet grundare kan bestå av en eller flera personer och minst 2500 euro i aktiekapital för privata aktiebolag (Ab). För publika aktiebolag (Abp) är minimumaktiekapitalet 80 000 euro. När ett aktiebolag bildas så tecknar bolagets grundare bolags alla aktier. Eftersom det inte finns någon bestämmelse i aktiebolagslagen om ägarens hemort så kan aktieägaren vara bosatt också utanför EES-området. Aktieägaren ansvarar för företagskulder enbart med det kapital som har placerats i företaget, om personen inte har gått i borgen för lån i aktiebolagets räkning.

Aktieägarna beslutar om aktiebolagets ärenden. Vanligtvis så får en person som äger en större del av aktier en större beslutanderätt samt rösträtt. Aktiebolag ska ha en styrelse som väljs av aktieägarna. Styrelsen ansvarar för bolagets kontinuerliga förvaltning och representerar bolaget. Styrelsen kan välja den verkställande direktören. Det går att välja verkställande direktören redan i avtalet om bolagsbildning eller vid ett styrelsemöte som hålls senare.

I avtalet om bolagsbildning bör nämnas verkställande direktör om sådan valts (obligatoriskt i Abp), förvaltningsrådets ledamöter, revisorerna, avtalets datum, alla aktieägare och aktier som var och en tecknat, beloppet som ska betalas till bolaget för en aktie, aktiernas betalningstid samt medlemmar i bolagetsstyrelsen. Räkenskapsperioden ska bestämmas antingen i avtalet om bolagsbildning eller bolagsordning. Bolagsordning innehåller minst tre punkter: firma (namnet på aktiebolaget), hemort (kommun) och verksamhetsområde. Avtalet om bolagsbildning och bolagsordning behövs för att etablera ett aktiebolag. Aktiebolaget måste registreras i handelsregistret med blankett Y1 och bilageblankett 1, utöver det ifylls en blankett med personuppgifter. Registrering vid kontor kostar 380 euro och den elektroniska etableringsanmälan kostar 330 euro år 2017. (Ny företagscentrum, 2017. sid.44-45)

Aktiekapitalet måste betalas in på det nya företags bankkonto innan aktiebolaget kan registreras. Om aktierna betalas med apport (annan egendom än pengar) måste avtalet innehålla villkor om rättigheter och skyldigheter vid betalning av teckningspriset med apportegendomen. (Ny företagscentrum, 2017. sid. 45)

Beslutfattande organen består av den obligatoriska bolagsstämman och styrelsen samt den (frivillig i privata aktiebolag) verkställande direktören. (Arbets- och näringsministeriet, 2017). Ett publikt aktiebolag är ett företag som kan erbjuda aktier på den öppna marknaden (t.ex. börsen) och i övriga fall kallas dessa för privata aktiebolag.

Enligt första kapitlet på aktiebolagslagen 21.7.2006/624 (Finlex 2006)

”2 § Aktieägarna är inte personligen ansvariga för bolagets förpliktelser. I bolagsordningen kan dock föreskrivas om en aktieägares skyldighet att betala särskilda avgifter till bolaget.

5 § Syftet med bolagets verksamhet är att bereda vinst åt aktieägarna, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen.

6 § Aktieägarna utövar sin beslutanderätt på bolagsstämman. Besluten fattas med enkel majoritet av de avgivna rösterna, om inte annat föreskrivs i denna lag eller i bolagsordningen.

8 § Bolagets ledning skall omsorgsfullt främja bolagets intressen”

Enligt kapitel 3 på aktiebolagslag föreskrivs:

”3 § En aktie medför en röst i alla ärenden som behandlas på bolagsstämman. I bolagsordningen kan dock föreskrivas att aktierna medför olika röstetal. I bolagsordningen kan dessutom föreskrivas att en aktie inte medför någon rösträtt över huvud taget eller att den inte ger rätt att rösta i vissa ärenden som behandlas på bolagsstämman.”

Andelslag

Huvudmålet med andelslaget är inte att producera vinst utan att stöda sina medlemmars ekonomi. Medlemmarna beslutar om andelslagets ärenden på andelsstämman och varje medlem har i regel en röst. I andelsstämman väljer medlemmarna andelslagets styrelse. Styrelse sköter om andelslaget förvaltning samt representera andelslaget. Andelslaget kan ha en verkställande direktör, men det är inte obligatoriskt. (Ny företagscentrum 2017 s. 46-47)

När man grundar ett andelslag så gör man ett skriftligt avtal om att bilda det och medlemmarna ska underteckna avtalet. Ett andelslag ska även meddela att verksamheten inleds till handelsregistret och skatteförvaltningen med etableringsanmälan Y1 och bilageblankett 2. Till anmälan bifogas avtalet om andelslagsbildning i original. Registreringen kostar 380 euro (år 2017). (Ny företagscentrum 2017 s. 46-47)

Anmälan lämnas inom tre månader till handelsregistret efter att avtalet om bildning har undertecknats. Andelslag uppstår först när anmälan förts till handelsregistret. Ett andelslag kan bildas även av en enda person och förutsätter inget andelskapital. Andelslaget kan utöver andelskapitalet ha aktiekapital samt aktier. (Vero 2017a)

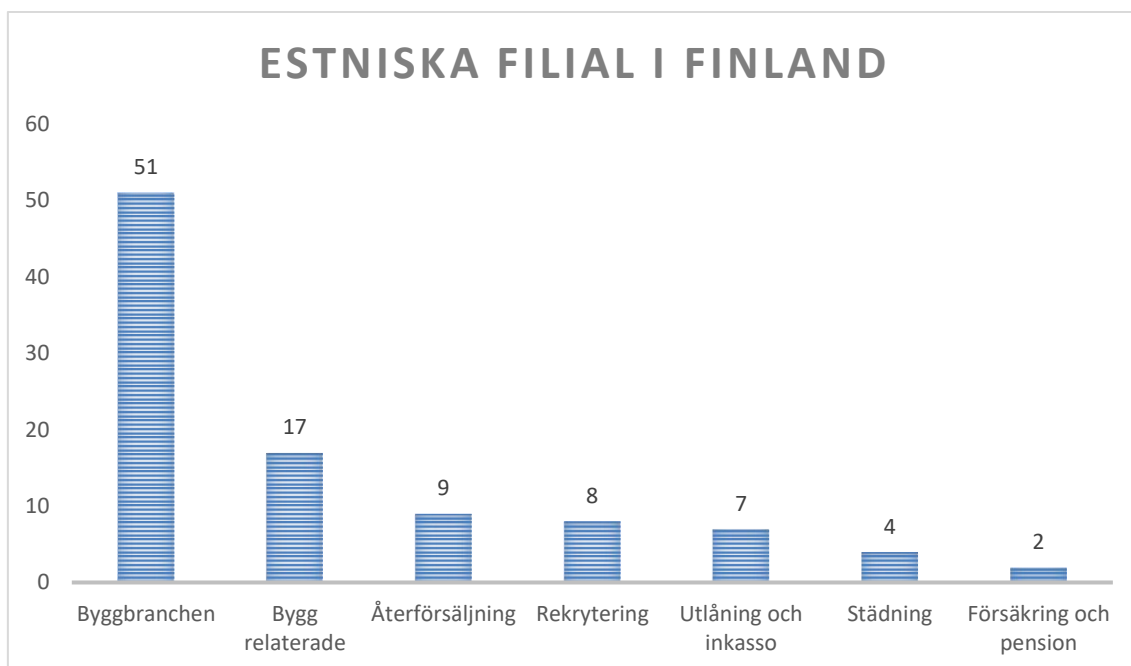
Enligt lag om andelslag 14.6.2013/421 (Finlex 2013) kapitel 1 paragraf 2 så är medlemmarna och andra ägare av andelar och aktier är inte personligen ansvariga för andelslagets förpliktelser. I stadgarna kan dock bestämmas om en medlems, andelsägarens eller aktieägarens skyldighet att betala extra avgifter till andelslaget.

Filial

Med filial menas ett utländskt företag eller stiftelse som utövar affärsverksamhet i Finland med ett fast verksamhetsälle i detta land. Filialen skall innehålla den ursprungliga utländska företagsnamnet samt kompletteringen t.ex. ”filial i Finland”, ”sivuliike Suomessa” eller ”filial”. Det ursprungliga företaget är skyldig för filialens företagsskulder.

Anmälan görs i handelsregistret med blanketten Y1 och bilageblanketten 3. Dessutom fylls en blankett med personuppgifter. Anmälan görs innan verksamheten kan påbörjas. Registrering av filial år 2017 kostar 380 euro. (Ny företagscentrum, 2017. sid. 47)

Vid ett företagssök på Kauppalehti av ordet ”OÜ sivuliike” (Bolag med begränsad ansvar filial) så kommer det 202 stycken träffar på Estniska filial i Finland. Dessutom har 51 stycken filial upphört.

Figur 3. Estniska Filial i Finland indelade i bransch. (Kauppalehti).

Den populäraste branschen har varit byggbranschen med 51 aktiva filialer. Övriga byggbransch relaterade filialer, med speciella nischer, finns det 17 stycken aktiva av. Återförsäljning 9 stycken filialer, Bemannings företag/rekryteringsföretag 8 stycken, utlåning och inkasso är 7 stycken, 4 stycken städning filialer, 2 stycken försäkring och pension filialer, övriga filialer är 53 st.

5.1.1 Jämförelse av de finska företagsformerna

Tabell 4 består av ett sammandrag och fungerar som en jämförelse mellan de olika bolagsformerna som uppkommer i Finland.

Tabell 4. Jämförelse av företagsformer i Finland (FöretagsFinland 2017b).

Företagsform	Antalet grundare	Startkapital	Beslutsfattande	Risk och ansvar	Lyftning av tillgångar
Privat näringsidkare (firma)	Ensam eller tillsammans med sin make eller maka	Litet kapital behov	Företagaren fattar besluten själv	Företagaren ansvarar med sin personliga förmögenhet	Tillgångar tas i bruk i form av privata uttag, ingen lön
Öppet bolag	Minst två ansvariga bolagsmän	Bolagsmännens insats, inget minimikapital	Enligt bolagsavtalet	Bolagsmännen ansvarar med sin personliga förmögenhet	Bolagsmännen: lön, vinstandelar, lån och privata uttag
Kommanditbolag	Minst en ansvarig och en tyst bolagsman	Bolagsmännens insatser enligt bolagsavtalet	Ansvarig bolagsman	Den ansvariga bolagsmannen ansvarar med sin personliga förmögenhet	Ansvarig bolagsmannen: lön vinstandelar, lån och privata uttag. Tyst bolagsman: vinst andel
Aktiebolag	En eller flera personer	Aktiekapitalet för privata aktiebolag 2500 euro, för offentliga aktiebolag 80 000 euro	Bolagsstämma, styrelse och verkställande direktör	Ägarna ansvarar med beloppet av aktiekapitalet	Aktieägare: dividendinkomster, löneinkomster beroende på arbetsinsatsen
Andelslag	minst en person	insatser, inget minimikapital	Andelslagets stämma, styrelse och	Andelslagets medlemmar an-	Andelslagets medlemmar: räntor, återbetalning av

			verkstäl- lande direk- tör	svarar med be- loppet av andels- kapitalet	överskott, er- sättningar och löneinkomster
--	--	--	----------------------------------	--	---

5.2 Registrerande av företag

Företagets bransch uppges alltid då företaget registreras i handelsregistret och skatteförvaltningen. Ju klarare man begränsar branschen desto lättare förstår kunderna i vilket verksamhetsområde företaget agerar i. Till skatteförvaltning måste man anmäla huvudbranschen och företaget kan ha endast en huvudbransch T.ex. man kan inte ge alltför bred huvudbransch. (Ny företagscentrum, 2017. sid.48-49)

Företags- och organisationsnumret (FO-nummer) är en enskild nummerserie som myndigheten ger ett företag eller förening. FO-numret består av sju siffror, ett bindestreck och en kontrollsiffra. T.ex. 1234567-9. Efter företagets etableringsanmälan har förts in i företags- och organisationsdatasystemet ges FO-numret ut. Man behöver ett FO-nummer för fakturor och avtal samt när man sköter ärenden i skatteförvaltning eller vid handelsregistret. (Ny företagscentrum, 2017. sid.48)

5.2.1 Företagsnamn

Man kan hitta på något ord eller kombinera ett ortnamn med den slags verksamhet som man skall bedriva. Man kan även namnge företag med grundarens egen namn, t.ex. Bilaffär Tommi. Patent- och registerstyrelsen kollar sedan om företags namn följer de utgivna ramarna. Företagsnamnet skall innehålla kännetecknen för bolagsformen (men inte om det är frågan om en bifirma) och skilja sig tydligt från redan existerande företagsnamn och/eller varumärken. Det angivna företagsnamnet skall således ha särskiljningsförmåga och förväxlingsbarhet får inte uppkomma. Det går inte heller att skillnad skulle vara bara bolagsformen. Ex. ”Håkans fätölj Ab” och ”Håkans fätölj Öppet bolag”. Företagsnamnet får inte utan vederbörligt samtycke innehålla någon annans släktnamn än sitt eget. Förnamn kan man däremot fritt använda. Man får inte heller utan vederbörligt samtycke använda konstnärliga namn eller titel på någon annan persons skyddade litteratur eller konstverk. Företagsnamnet skall också vara enligt god sed. (Patent och register 2017)

5.2.2 Registrering av domän åt företaget

Toppdomän är sådana som slutat på suffixet .fi, domännamnet som representerar Finland (eller suffixet .ax för Åland) domänerna administreras av kommunikationsverket. För att skaffa ett domännamn med suffixet .fi bör en privatperson ha en finländsk personbeteckning och hemort i Finland och vara minst 15 år gammal. Utöver det så beviljas suffixet till dem som är registrerade i handels-, förenings- eller stiftelseregistret i Finland.

Man får välja fritt ett .fi domännamn men med vissa begränsningar. Det får t.ex. inte kränka ett skyddat namn eller varumärke, och det får inte vara en kombination av någon annan persons namn. Domännamnet får inte heller uppmana till brott eller innehålla kränkande uttryck. Domännamn får inte sparas i avsikt att senare överlåtas.

Det lättaste sättet att skaffa ett eget domännamn är att vända sig till tjänsteleverantörer som säljer internet-förbindelser. Man kan välja bl.a. sådana företag som finns i Kommunikationsverkets lista i www.domain.fi

För att öppna webbsidor och en e-postadress som har samma slutända som din hemsida så behövs ett domännamn som går ganska enkelt att reservera. Vid beställning av domännamn skall man meddela till tjänsteleverantören det önskade namnet på domänen, ansökandes person- och kontaktuppgifter och/eller företagets FO-nummer. Man skall även ange den önskade giltighetstiden för domännamnet och om det önskas andra tjänster samtidigt som t.ex. hemsida och e-post.

(Kommunikationsverket 2017, sid. 2-4)

5.2.3 Ansökande av startpeng

Startpengen finns för att trygga försörjningen för nya företagare under etableringen av företagsverksamheten, som bedriver verksamheten som huvudsyssla. Startpengen kan lyftas i högst 12 månader. Beslutet om startpeng fattas i två skeden, längden för perioden är dock sex månader per period. Om man har inlett företagsverksamheten innan man beslutat om beviljande av stödet, så har man inte rätt till startpeng. Man bör kontakta arbets- och näringsbyrån innan man söker startpeng. Då man får stödet till de första 6 månaderna bör man skicka ansökningsblanketten för den följande perioden minst en månad före

första perioden tar slut till arbets- och näringsbyrån. Bilaga av intyget över skatteskuld får vara högst tre månader gammal, lånelöfte av banken eller andra kreditgivare vid behov av utomstående finansiering, affärsverksamhetsplanen och lönsamhetskalkyl. (FöretagsFinland, 2017c)

5.3 Skatter i Finland

I detta kapitel tas upp relevanta skatter för företag och entreprenörer som agerar i Finland.

5.3.1 Moms

Mervärdesskatt betalas till staten

1. På rörelsemässig försäljning av varor och tjänster i Finland
2. På import av varor i Finland
3. Varor eller tjänster som tagits i eget bruk

24 % är den allmänna skatteprocenten för flesta varor och tjänster.

14 % för livsmedel, foder, restaurang och cateringtjänster.

10 % för böcker, läkemedel, motionstjänster, biografbiljetter, inträde till kultur- och nöjesevenemang, persontransport, hotellövernattning mm. (Vero, 2017b)

Enligt mervärdesskattelag 2:3§ ”Försäljaren är inte skattskyldig om räkenskapsperiodens omsättning är högst 10 000 euro.” (Finlex, 1993)

T.ex. om företaget säljer en vara för bruttopriset 124€ (innehåller moms 24 %) skall företaget betala till skatteverket 24€.

Ett momsskyldigt företag har rätt till att avdra den moms som ingår i priset på en vara eller tjänst som företaget köpt in av ett annat momsskyldigt företag och på så sätt undvika dubbelmoms. (Tomperi 2005 s. 58)

5.3.2 Inkomstskatt

Företagen som är skatteskyldiga skall betala inkomstskatt på vinsten och skattesatsen är fast 20 %. Den beskattningsbara inkomsten för företag baserar sig på vinsten som görs per kalenderår; dvs. efter att utgifterna reduceras från omsättningen och inkomsterna är större än utgifterna. (Skatteverket, 2017a) Företagen skall i förväg deklarerat till skatteverket hur mycket de anser sig bli på vinst för sin räkenskapsperiod och betalar inkomstskatt i förväg; med andra ord förskottsskatt. Ifall vinsten blir högre än vad man har beräknat efter att bokslutet är fastställt, måste företaget betala kvarskatt som har en räntesats på 2 % för 2017 (räntan består av Finlands bank fastställda referensränta + 2 procentenheter). Det är också möjligt att betala frivilligt mera förskottsskatt under beskattningsåret om man märker att vinsten kommer att bli större än förväntat och på så sätt undvika förseningsränta på 7,0 % för år 2017. Minimibelopp av förseningsränta är dock 3 euro. Förfallodagen för företagens kvarskatt är den 25:e dagen i följande månad, ifall det råkar vara en lördag eller helgdag så kan skatten betalas följande vardag utan dröjsmålpåföljder. (Skatteverket 2017b)

Ex. Om omsättning är 2 000 000 euro, men vinsten är 70 000 euro, så betalar företagen inkomstskatt på 70 000 euro på följande sätt; $70\,000 \times 0,20 = 14\,000$ euro.

5.3.3 Dividendskatt

Ifall dividenden utdelas av ett offentligt noterat bolag (Abp) så är dividenden till 85 % kapitalinkomst och till 15 % skattefri inkomst i beskattningen för den fysiska personen. Det publika aktiebolaget drar således av 25,5 % förskottsinnehållning till skatteverket på dividenden som sedan betalas ut till den fysiska personen. Ifall den fysiska personens totala kapitalinkomst överskrider 30 000 euro på skatteåret förhöjs kapitalinkomstskatteprocenten till 34 % och således blir totalförskottet på dividendinkomsten 28,9 %. Detta kontrolleras i den personliga årliga skattedeklarationen. (Taloussuomi 2016)

Ifall dividenden utdelas av ett privat aktiebolag (Ab) så räknas beskattningen för den fysiska personen (entreprenören) enligt följande:

- a) Om dividenden överstiger 8 % av aktiernas matematiska värde räknas dividenden som förvärvsinkomst varav 75 % är skattepliktig och 25 % är skattefri inkomst.
- b) Om dividenden inte överstiger 8 % av aktiernas matematiska värde och är högst 150 000 euro så blir 25 % skattepliktig kapitalinkomst och 75 % skattefri inkomst.
- c) Om dividenden inte överstiger 8 % av aktiernas matematiska värde men överstiger 150 000 euro så är 85 % skattepliktig kapitalinkomst och 15 % skattefri inkomst.

Det privata aktiebolaget drar av 7,5 % förskottsinnehållning åt skatteverket av dividenden som utdelas åt den fysiska personen upp till 150 000 euro och av den överskridande delen 28 %. Den totala förskottsinnehållningen på dividendinkomsten för den fysiska personen kontrolleras enligt ovannämnda kriterier i den personliga årliga skattedeklarationen. (Skatteverket 2017c)

5.3.4 Övriga skatter

Rundradioskatt eller YLE-skatt:

Rundradioskatt togs i bruk 2013 och både arbetstagare samt företag hamnar betala den.

För arbetstagare är det 0,68 % av förvärvsinkomst och/eller kapitalinkomst, summan varierar från 70 euro till högst 143 euro i året och är inbakad i förskottsinnehållsprocenten. Rundradioskatt betalas inte om man är bosatt i Åland, under 18 år, är pensionerad och förtjänar under 10 294 euro eller är löntagare med högst 11 044 euro inkomst om året. (Vero 2013a)

Företagen som har en beskattningsbar inkomst på minst 50 000 euro per kalender år bör betala 140 euro i YLE-skatt. Allt som överstiger summan på 50 000 euro så betalar man 140 euro plus 0,35 % på den överstigande delen men högst upp till 3 000 euro per kalenderår. (Finlex 2012)

Staten och dess institutioner, kommuner, församlingar, religionssamfund, bostadsaktiebolag och samfällda förmåner har befriats från YLE-skatten. Yle-skatten gäller inte heller sådana samfund vars hemkommun är i landskapet Åland. (Vero 2013b)

Ex. Företag som har en beskattningsbar inkomst på 500 000 euro. $(500\ 000 - 50\ 000 = 450\ 000 \times 0,0035 = 1575 \text{ euro} + 140 \text{ euro} = 1715 \text{ euro}$ i YLE-skatt.

Arvsskatt:

Arvsskatt bestäms på basis av arvets storlek och släktskapsförhållande. Arvsskatt bör betalas för sådan egendom som man fått genom arv eller testamente ifall arvlåtaren eller arvingen eller testamentstagaren är bosatt eller var bosatt vid dödstillfället i Finland.

Arvingar och testamentstagare betalar arvsskatt på sin andel. Man behöver inte betala skatt på arv som är mindre än 20 000 euro. Arvlåtarens vanliga bohag (så som möbler mm.) är skattefritt upp till 4 000 euro.

Tabell 5. Skatteklassen 1 fr.o.m. 1.1.2017 (skatteverket 2017d).

Arvets värde	Skatt vid nedre gränsen	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000 – 40 000 €	100 €	7 %
40 000 – 60 000 €	1 500 €	10 %
60 000 – 200 000 €	3 500 €	13 %
200 000 – 1 000 000 €	21 700 €	16 %
1 000 000 – uppåt	149 700 €	19 %

Till skatteklassen 1 tillhör de närmaste släktingarna. Alla släktingar i horisontal led anses som närmaste släktingar, t.ex. barn, barnbarn, föräldrar osv. Make/maka och hens barn eller barnbarn anses också tillhöra skatteklass 1. Personer som lever i gemensamt hushåll i äktenskapsliknande förhållande med arvlåtaren och har tidigare varit gift eller har haft gemensamt barn med arvlåtaren anses vara äkta make. Adoptivbarn och föräldrar likställs skattemässigt med de biologiska släktingarna.

Tabell 6. Skatteklassen 2 fr.o.m. 1.1.2017 (skatteverket 2017d).

Arvets värde	Skatt vid nedre gränsen	Skatteprocent för den överstigande delen
20 000 – 40 000 €	100 €	19 %
40 000 – 60 000 €	3 900 €	25 %
60 000 – 200 000 €	8 900 €	29 %
200 000 – 1 000 000 €	49 500 €	31 %
1 000 000 € eller mera	297 500 €	33 %

Till skatteklassen 2 tillhör övriga släktingar samt personer utanför släkten eller familjen.

Ex. Den avlidne har två barn och inte gjort testamente. Barnen ärver en lika stor andel (1/2) av egendomen. Värde enligt bouppteckningsinstrumentet är 200 000 euro. Först avdrar man avlidnes skulder och andra kostnader som uppstår vid dödsboet (Ex. begravningskostnader) från egendomen. Sedan delar man den kvarstående summans totala belopp 150 000 euro, där varje barn ärver 1/2 dvs. 75 000 euro.

Varje barn betalar 5450 euro i arvskatt.

Hur man räknar:

$75\ 000 - 60\ 000 = 15\ 000\ €$ är den överstigande gränsen som tas med 13 % skatt

$15\ 000 \times 13\ \% = 1\ 950\ €$

60 000 = så betalade man 3 500 € (enligt tabellens nedre gräns)

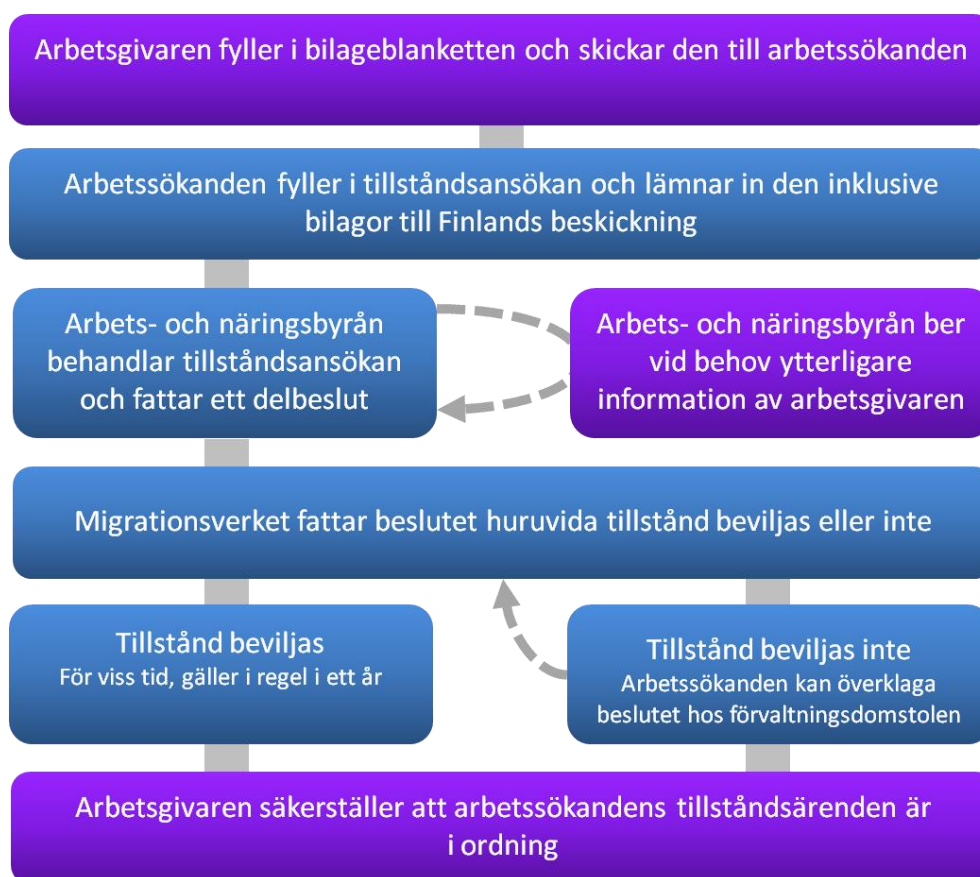
$1\ 950\ € + 3\ 500\ € = 5\ 450\ €$ blir den totala arvskatten av 1 skatteklass arvet av 75 000€.

5.4 Att vara arbetsgivare i Finland

I Finland så berör samma arbetsvillkor för finländska samt utländska arbetstagare samt krav på arbetsskydd och försäkringar. Till en utländsk arbetstagare skall betalas lön som minst motsvarar kollektivavtalen. Medborgare i en EU/EES stat har rätt att jobba på basis

av fri rörlighet inom EU. Om anställning räcker över tre månader måste man registrera sin vistelserätt. För medborgare av nordiska länder (Danmark, Island, Norge och Sverige) så räcker det att man gör en flyttningsanmälan i magistraten.

Ifall man anställer utländska arbetstagare utanför EU-/EES-länderna behöver man alltid ett uppehållstillstånd. Upphållstillståndet bör vara beviljat innan arbetstagaren kommer till Finland. Ett uppehållstillstånd är antingen tidsbegränsat eller permanent. (Finlex 2004)

Figur 4. Stegen i ansökan om första uppehållstillstånd vid anställning av utländsk arbetskraft (FöretagsFinland 2017d).

Enligt 4 kap. 33 § i Utlänningslag 30.4.2004/301 så är den tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för vistelse av tillfällig karaktär (i andra ord; tillfälligt uppehållstillstånd) eller för vistelse av kontinuerlig karaktär (kontinuerligt uppehållstillstånd).

53 § Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets beviljas för kortare eller längre tid än ett år, dock inte för mer än två år.

55 § (20.1.2006/34) Ett nytt tidsbegränsat uppehållstillstånd beviljas för högst fyra år. Om arbetet varar över sex månader behöver en utländsk arbetstagare ett skattekort på samma sätt som arbetstagare som bor permanent i Finland. Om arbetet varar under sex månader är den utländska arbetstagaren begränsat skatteskyldig i Finland. Man innehåller källskatt på 35 procent på lönen och behöver ett källskattekort som ansöks i skatteförvaltningen.

(Finlex 2004)

5.4.1 Arbetsgivarens skyldigheter

Lagstadgade försäkringar och premier består av följande och procentandelarna gäller för år 2017:

1. Arbetspensionsförsäkring

- Arbetsgivare är skyldiga att teckna en arbetspensionsförsäkring (ArPL) för de anställda, ifall de har fyllt 17 år och förtjänar minst 58,19 euro i månaden år 2017 och 25,1% av bruttolönen betalas i ArPL-försäkringsavgift. Andel som anhålls ur arbetstagarens lön enligt tabellen nedan:

Tabell 7. Arbetstagarens andel av ArPL-försäkringsavgift 2017 (Veritas, 2017a).

ArPL-Försäkringsavgifter	% av bruttolönen
Arbetstagarens andel 17-52 år	6,15
Arbetstagarens andel 53-62 år	7,65
Arbetstagarens andel 63-67 år	6,15

2. Arbetsolycksfall och yrkessjukdomsförsäkring

- Ifall företagets kalendervisutbetalade löner överstiger 1200 euro är denna försäkring obligatorisk och varierar beroende på branschen. Den är i flesta fall runt 0,80 % på de utbetalade bruttolönerna och betalas åt ett valfritt försäkringsbolag. Arbetsgivaren ska teckna ett arbetsolycksfall- och yrkessjukdomsförsäkring innan arbetet inleds och arbetstagaren har alltid rätt till ersättning till följd av ett olycksfall i arbetet. (Yrittäjät, 2017b)

3. Grupplivförsäkring för arbetstagare

- Premien betalas i samband med arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen åt försäkringsbolaget och andelen varierar bolagsvis. Är i genomsnitt 0,07 %.

4. Arbetslöshetsförsäkringspremie

- 1,60 % erhålls av arbetstagarens bruttolön och arbetsgivarens andel utöver det är 0,80 %. Således blir det tillsammans 2,4 % och detta gäller upp till en årlig lönesumma på 2 059 500 euro. Ifall företaget betalar bruttolön över detta i året blir arbetsgivarens andel på den överstigande delen 3,30 % medan arbetstagarens andel förblir samma. (Veritas, 2017a)

5. Sjukförsäkringsavgift (för detta socialskyddsavgift)

- Sjukförsäkringsavgift på 1,08 % betalas på bruttolönerna av företaget till skatteverket varje månad i samband med eventuella moms och förskottsintehållen.

Tabell 8. Uppsägningstider (*Establishing and doing Business in Finland, s.129*).

När arbetsgivare anmäler om uppsägning	Arbetsförhållandets längd	Uppsägningstiden
	upp till ett år	14 dagar
	1-4 år	1 månad
	4-8 år	2 månader
	8-12 år	4 månader
	över 12 år	6 månader
När arbetstagare anmäler om uppsägning	Arbetsförhållandets längd	Uppsägningstiden
	högst 5 år	14 dagar
	över 5 år	1 månad

Uppsägningstiden kan dock variera ifall man har kommit överens om annat i arbetskontrakten annars gäller 14 dagars uppsägningstid om anställningsförhållandet har varit högst ett år. (Arbetsavtalslag 6:3 §)

De centrala punkter som borde tas i beaktande som arbetsgivare i arbetsavtalslagen 26.1.2001/55

”1:4 § Arbetsgivaren och arbetstagaren kan avtala om en provotid, som börjar när arbetet inleds och varar högst sex månader.

2:11 § En arbetstagare som på grund av sjukdom eller olycksfall är förhindrad att utföra sitt arbete har rätt till lön för sjukdomstid.

2:14 § När anställningsförhållandet upphör avslutas även lönebetalningsperioden. Fördröjs betalningen av en fordran som härrör från anställningsförhållandet, har arbetstagaren rätt att utöver dröjsmålsränta enligt 4 § räntelagen ([633/1982](#)) få full lön för väntedagarna, dock för högst sex kalenderdagar.

6: 7 § Intyg över arbetstagarens arbetsskicklighet och uppförande skall dock begäras inom fem år från det anställningsförhållandet upphörde

7:1 § Arbetsgivaren får endast av vägande saksäl säga upp ett arbetsavtal som gäller tills vidare.

12: 2 § En arbetsgivare som i strid med grunderna i denna lag har upphävt ett arbetsavtal skall föreläggas att betala ersättning för ogrundat upphävande av arbetsavtal. Ersättning skall betalas minst tre och högst 24 månaders lön.”

och enligt lag om arbetstid 9.8.1996/605

3 kap. 12 § arbetstiden kan förlängas med högst en timme, 40 timmar vecka i högst 4 veckor. Den högsta antal arbetstimmar man får arbeta på en vecka är 45 timmar.

(Finlex 1996)

Enligt semesterlag 18.3.2005/162 så föreskrivs att intjäningsperioden av semester är från 1 april till och med den 31 mars. Semesterperiod för sommarlovet anses vara från och med den 2 maj till den 30 september. Till semesterdagar räknas vardagar och lördagar. Till semesterdagar räknas inte söndag, kyrkliga högtidsdagar, självständighetsdagen, julaftonen, midsommaren, påskaftonen och första maj. Arbetstagaren förtjänar in rätt till semester 2,5 dagar för varje full månad (om man jobbat ett år eller mera). För

anställningsförhållande av kortare tid än ett år så har arbetstagaren rätt till 2 vardag i semester per månad. Semesterlönen skall betalas innan semestern börjar. (Finlex, 2005)

Arbetsgivaren är skyldig att skriva ett arbetsintyg till sina före detta arbetstagare upp till 10 år efter anställningsförhållandets upphörande. (Establishing and doing Business in Finland s.130) Arbetsgivaren är skyldig att informera de centrala villkoren i arbetet så som t.ex. arbetstagarens huvudsakliga arbetsuppgifter, den ordinarie arbetstiden, hur semestern bestäms, uppsägningstiden mm. (Arbetsavtalslag 2:4 §)

6 JÄMFÖRELSE OCH DISKUSSION

I detta kapitel jämförs och diskuteras alla de teman som togs upp i Finland och Estland, för att besvara syftet för examensarbetet. För- och nackdelar ur en entreprenörs synvinkel lyfts fram samt likheter mellan länderna. Kapitlet består av de tre frågeställningarna som fanns i syftet: Registrering av företag och bolagsformer, beskattning, arbetsgivarskyldigheter och anställning av arbetskraft.

6.1 Registrering av företaget och bolagsformer

En stor skillnad mellan Finland och Estland gällande registrering av företag är att Estland har sk. E-residenskort/E-medborgarskap vilket gör det lättare för entreprenörer att starta affärsverksamheten i landet fastän de inte är fysiskt där. Finland har inget liknande system överhuvudtaget och man kan anse att det i många fall försvårar processen med skötseln av ärenden som berör företaget. Dock måste man minnas att företaget måste vara fysiskt (fast plats) i Estland för att bli beskattat där, endast ett E-residenskort/medborgarskap räcker inte för finska entreprenörer som strävar efter gynnsammare skattesatser.

När det gällde givande av företagsnamn så var båda länderna nästan lika, man skyddade existerande varumärke samt namn som redan fanns i registret och bör man följa god sed. I båda länder fick man inte använda namnet på en person som inte är aktieägare eller partner. Estland hade det mera begränsat när det gällde användning av namn som tydde på staten, geografiska benämningar, stad, landsbygd eller variationen på ordet Estland i olika språk.

Domännamn följde samma principer i båda länder, man skulle ha ett personsignum i respektive land för att ha rätt till att öppna en toppdomän, och på så sätt undviks missbruk. Man hade rätt att öppna obegränsad antal toppdomän och man skulle vända sig till tjänsteleverantörer som säljer internet-förbindelser för att öppna domäner. I Finland finns det dock än åldersgräns att öppna domän på 15-år i motsats till Estland.

Skillnaden med startpeng är att i Finland bör man söka innan man grundar företaget och i Estland så kunde man söka om bidrag inom de första två åren. För entreprenören betyder detta att man måste vänta med att starta sin affärsverksamhet i Finland ifall man önskar ekonomiskt stöd och om man glömmer detta så blir man kallt utan. Estlands startpengs system är flexiblere ur en entreprenörs synvinkel och man behöver inte vänta på myndigheternas beslut under ansökans behandlingstid.

Angående olika företagsformer i Finland och Estland så fanns det mer likheter än skillnader. Tabell 9 jämför två aspekter i länderna; antal grundare och det obligatoriska startkapitalet samt registreringsavgifter.

Tabell 9. Jämförelse av företagsformer Finland och Estland.

<u>Företagsform</u>	Finland		Estland	
	<u>Antal grundare</u>	<u>Startkapital</u>	<u>Antal grundare</u>	<u>Startkapital</u>
Enskild näringsidkare	Ensam eller med sin make/maka	Ingen, Registrering 110 euro	Ensam eller med sin make/maka	Ingen, Registrering 13 euro
Öppet bolag och kommanditbolag	Minst två personer eller samfund	Ingen, Registrering 240 euro	Minst två personer eller samfund	Ingen, Registrering 12,78 euro
Aktiebolag	En eller flera personer eller samfund	2 500 euro för privata aktiebolag	En eller flera personer eller samfund	25 000 euro Registrering 140 euro

		80 000 euro för publika aktiebolag		
		Registrering 380 euro		
Andelslag	En eller flera personer eller samfund	Ingen, Registrering 380 euro	Minst 2 personer eller samfund	2 500 euro Registrering 140,60 euro
Bolag med be- gränsad ansva- righet (Osaihing)	-	-	En eller flera per- soner eller sam- fund	2 500 euro Registrering 145 euro

I tabell 9 kan man se de största skillnaderna i företagsformerna. T.ex. i Estland finns en helt egen bolagsform ”företag med begränsat ansvar”, som liknar privata aktiebolag i Finland. Dessa bolagsformer kan startas av en person eller samfund och har samma startkapital på 2 500 euro. Skillnaden uppstår vid aktiebolag; Estland har ett aktiekapital på 25 000 euro och Finland har två variationer på aktiebolag, privata med 2 500 euro startkapital och 80 000 euro för det publika aktiebolaget. För att kunna börsnotera aktiebolag i Finland krävs 80 000 euro medan i Estland så krävs 25 000 euro. En annan större skillnad i bolagsformerna uppkommer inom bildning av andelslagen då man jämför länderna sinsemellan. I Finland finns det inget obligatoriskt startkapital och andelslaget kan grundas av en person/samfund. Tvärt emot har Estland ett obligatoriskt startkapital på 2500 euro i andelslag och det krävs alltid minst två personer/samfund för att grundas. Resten av företagsformerna är rätt lik varandra i båda länderna. Ur en entreprenörs synvinkel är skillnaderna mellan bolagsformerna inte avgörande bättre i någotdera landet men registreringsavgifterna är betydligt förmånligare i Estland och E-residenskortet gjorde registreringen också lättare när man jämför med Finland.

6.2 Beskattning

Tabell 10 framställer olika skatter som är aktuella för entreprenören i Finland och Estland.

Tabell 10. Jämförelse av skatter mellan Finland och Estland.

Skatteslag	Finland	Estland
Samfundsskatt (inkomstskatt på företagets resultat)	20 % på resultatet	Enbart vid vinstutdelning
Dividendskatt (förskottsintehållning som företaget drar av till skatteverket)	25,5% (Abp) 7,5 % upp till 150 000 euro/år, för överskridande delen 28 % (Ab)	20 %, fr.o.m. 2018: 14 %
Totala bördan av dividend (företag + ägaren)	20 % - 54 % (till den del som beaktas som kapitalinkomst, inte förvärvsinkomst som beskattas progressivt)	20 % (14 % fr.o.m. år 2018)
Kapitalinkomstskatt	30 % - 34 %	20 %
Förvärvsinkomstskatt	progressiv	fast procent på 20 %
Arvskatt	7 % -33 %	0 %

Som tabell 10 visar så har Estland en mer gynnsam beskattning överlag för företagande än Finland. Arvskatt är något entreprenören kanske funderar på ifall man tänkte överföra sitt företag till sin familj, släktingar eller utomstående. Arvskatt i Finland bestäms på basis av arvets storlek och släktförhållande, däremot i Estland så betalar man inte något för att arva en egendom. Man kan anse att fastän dubbelbeskattning i princip inte borde uppstå så sker det indirekt i Finland speciellt för entreprenörer. Företaget betalar först skatt på sin vinst fast det skulle lämnas i det egna kapitalet och när aktieägaren lyfter vinstmedel så betalas det dividendskatt. Förutom det så betalas det ännu på samma "vinstmedel" som förblir i företaget arvsskatt vid generationsbyte i företaget.

I Finland råder det en progressiv skattesats på förvärvsinkomst medan i Estland är det samma skattesats oberoende vad man förtjänar. Det kan vara mera belönande att ha en skattesats som inte ändras än då lönen stiger vilket motivera att arbeta mera. Skattesatsen

som inte ändras kan också ha en dålig sida nämligen om man förtjänar lite så kan 20 % kännas som mycket. Den progressiva positiva sida är att man betalar lite skatt då man förtjänar lite, men då lönen stiger så betalar man mera skatt vilket kan drar ner på motivationen att förtjäna mera om det jämnar ut sig.

Kapitalinkomst beskattas fast 20 % i Estland medan i Finland så varierar den mellan 30-34%, beroende på totalsumman på kapitalinkomst årligen. Ifall den årliga kapitalinkomsten överstiger 30 000 euro så är skattesatsen 34 % annars så beskattas det enligt 30 %. Dividendinkomst är dock delvis skattefritt i Finland, och således drar t.ex. det publika aktiebolaget av förskottsinnehållning 25,5% till skatteverket av dividenden. Tabell 11 beskriver vinstens beskattning i helhet i båda länderna.

Tabell 11. Ett förenklade exempel på beskattning av vinstmedel av publikt aktiebolag i Finland och Estland.

	Finland	Estland
Vinst/räkenskapsår	50 000 €	50 000 €
Omedelbar beskattning på vinsten (som inte betalas ut)	20 % $50\,000 \times 0,2 = 10\,000 \text{ €}$	0 %
Dividend beskattning	28,9 % $40\,000 \times 0,289 = 11\,560 \text{ €}$	20 % $50\,000 \times 0,2 = 10\,000 \text{ €}$
Totala beloppet av betaldskatt	$10\,000 + 11\,560 = 21\,560 \text{ €}$	10 000 €
Nettovinst	$50\,000 - 21\,560 = 28\,440 \text{ €}$	$50\,000 - 10\,000 = 40\,000 \text{ €}$

I tabell 11 ser man en klar skillnad mellan Finland och Estland. Finland beskattar 20 % på vinsten oberoende om man betalar vinstmedel ut eller inte. Vinsten för räkenskapsår är 50 000 euro och beskattning på 20 % betyder ett avdrag på 10 000 euro i beskattning för företag i Finland.

I Finland så beskattas dividend utbetalning 28,9 % för summor som överstiger 30 000 euro. I detta fall så är den kvarstående dividend utbetalning 40 000 euro, vilket betyder 11 560 euros avdrag om man är i Finland.

När man räknar ihop den ursprungliga vinsten till det man får utbetald så räknar man enligt följande princip $50\,000 - (10\,000 + 11\,560) = 28\,440$ utbetalas

Ett företag med samma vinstmedel i Estland, betalar ingen vinstskatt, företaget har fortfarande 50 000 euro. Då man betalar vinstmedel ut som dividend så beskattas det med 20 %, detta motsvarar 10 000 euro i skatter. När man räknar 50 000 euro minus 10 000 euro i skatter kvarstår 40 000 euro som utbetalas till ex. aktieägaren/ägaren. Fr.o.m. 2018 kommer denna skillnad att öka eftersom Estland kommer att sänka dividendbeskattning till 14 % och då skulle det beskattas 7 000 euro och 43 000 euro skulle utbetalas.

Det nuvarande beskattningssystemet i Estland är utmärkt för företag som söker tillväxt när man kan fritt investera vinstmedlen. Eftersom 20 % är ju en 1/5 hela vinstmedel så håller man gärna kapital i företaget som ökar betalningsförmåga. I helhet så är beskattningsmiljön mer lockande för företag och entreprenörer i Estland än i Finland.

6.3 Arbetsgivarskyldigheter och anställning av arbetskraft

Vid anställning av personal gällande personer som kommer utanför EES-området så var det strängare begränsat i Estland. Estland hade en 0,1 % invandringskvot av Estlands befolkning som får tas in årligen, men detta gällde inte om man kom från Japan eller USA. Denna kvot betyder i praktiken att 1 300 stycken invandrare/arbetstagare utanför EES-området får tas in årligen. Så ifall entreprenören tänkte anställa utländsk arbetskraft så går det lättare i Finland eftersom ingen liknande kvot finns.

Gällande arbetsgivarenskyldigheter i båda länder så bör arbetsgivare skydda sina arbetstagare mot diskrimination, förklara grunder till uppsägning, informera om öppna positioner i företaget samt spara de skriftliga kontrakten under giltighetstiden samt upp till 10 år efter att arbetsförhållandet tagit slut. På heldagar betalas dubbellön och semesterlönen betalas innan semester inleds i båda länderna.

I Finland är det lagligt att jobba max. 45 timmar i veckan och i Estland max. 48 timmar. Den normala arbetstiden för fulltidsarbete i veckan är 40 timmar i Estland medan det i

Finland är 37,5 timmar. I Estland förtjänar arbetstagaren 28 semesterdagar om året. I Finland så förtjänar man olika, beroende på arbetsförhållandens längd, 2 dagar per månad för anställning upp till ett år (2 dagar x 12 månader = 24 dagar), och för längre än ett års arbetsförhållande så har man rätt till 2,5 dagar per månad (2,5 x 12 = 30 dagar). Ur ett företags/entreprenörs synvinkel är det således lönsammare att ha anställda i Estland då den ordinära arbetstiden är längre och semesterdagarna inte är lika många. Samma gäller då man jämför lönerna för arbetstagare. Medianlönerna i Finland inom privata sektorn är 3 193 euro per månad år 2016. (Statistikcentralen 2017a). Finlands lag föreskriver dock inte om minimilön. Avtalsfriheten begränsas av bestämmelser i kollektivavtalen där arbetsgivare följer branschens kollektivavtal (Työsuojelu 2017). Estland har däremot en minimilön som fr.o.m. januari 2017 är 2,78 euro i timmen, och den minimala lönen för fulltidsarbete är 470 euro i månad. Medel timlönen var 7,13 euro och den medellönen var 1 153 euro per månad (Statistic Estonia 2017a).

Uppsägningstiden var ganska likt för båda. Största skillnaden uppstår då arbetstagaren säger upp sig. I Estland så oavsett anställningstiden så tog det 30 dagar efter arbetstagare sagt upp sig. I Finland så berodde det på anställningstiden, 15 dagar vid anställning upp till fem år och 30 dagar om anställning varat längre över fem år. I Finland kan det då betyda att entreprenören får mer bråttom att hitta en ersättare för arbetstagaren som sagt upp sig då uppsägningstiden i många fall är kortare än i Estland.

I Finland beroende på företagets storlek och bransch varierar lönebikostnader. Man kan dock beräkna att det allt som allt blir runt 30 % på bruttolönen. Däremot i Estland är lönebikostnader (detta kallas för socialskatt) en fast kostnad på 33 % av bruttolönen. Av dessa 33 % så består 20 % av socialsäkerhetskostnader och 13 % av sjukförsäkring. I Finland är lönebikostnaderna alltid beroende på den utbetalda bruttolönen och varierar mellan företag i skillnad från Estland. Där är lönebikostnaderna alltid 33 % av bruttolönen och företaget/entreprenören måste varje månad betala i minimi 141,90 euro per registrerad arbetstagare fastän hen inte skulle få lön av månaden.

6.4 Personliga reflektioner och avslutning

Ibland förekom det motstridig information vilket gjorde undersökning svårare när man sökte upp fakta. Till dels fanns det även fler alternativ än vad detta examensarbete behandlar men den väsentligaste information har tagits upp. Beroende på informationens art så var det ibland nästan omöjligt att hitta det man sökte, t.ex. totala antalet av företag som finns i Estland och vilken företagsform de är. Man märkte också att information som skulle vara behövlig för nyföretagare behövdes ofta sökas från flera olika källor; myndigheterna tycks inte samarbeta med varandra i någotdera av länderna.

Ur en entreprenörs synvinkel är Estland i helhet mer lockande än Finland för tillfället. Där finns nya och innovativa sätt att registrera sitt företag och sköta bolagets ärenden på distans och arbetskraften samt beskattningen är förmånligare. Finland har mycket undantagsfall och mer detaljerad bestämmelser i olika frågor än Estland, t.ex. vid beskattning av dividender i privat aktiebolag, arvskatt, lönebikostnader mm. I alla fall på papper ser detta ut som en fördel för företagande men sanningen i praktiken kan vara än annan; befolkningen är liten som minskar på utbudet av kompetent personal och Estland är inte ännu på samma välfärdsnivå som Finland. Detta kan medföra oförväntade problem i längden för affärsverksamheten då Estlands välfärdsnivå stiger och därmed även allmänna prisnivån samt lönerna.

Estland och Finland hade ändå i slutändan mera likheter än skillnader i de undersökta områden, men det kan delvis bero på Europeiska direktiv som båda följer. Som företagare bör man insätta sig i lagen och det skulle inte vara en dålig sak att konsultera en sakkunnig. Det viktigaste för entreprenör är nämligen att man koncentrerar sig på sin affärsverksamhet och de övriga administrativa/byråkratiska uppgifterna går att "outsourca". Dessutom erbjuds entreprenörskap kurser av olika organisationer och staten/kommunen erbjuder rådgivning både i Finland och Estland.

Företagsamhet överlag är den bärande kraften i samhällen. Att starta ett företag på den inhemska marknaden kan redan kännas svårt pga. av all byråkrati och direktiv men det kan kännas ännu svårare att utvidga verksamheten utomlands. När det är dags att söka sig till den globala marknaden så är grannländerna, t.ex. Estland, ett tryggt och delvis bekant

val. Estland liknar mycket Finland i de olika aspekterna men den största skillnaden är att Estland har ett mer fördelaktigt beskattningssystem. Däremot om slutkunden består av den lokala befolkningen i Estland, så är deras köpkraft mindre än finländarens – i alla fall för tillfället. Det återstår att se vilka utvecklingssteg länderna tar och vilka konsekvenser det har för framtiden gällande företagande då Estland planerar att ytterligare lätta på beskattningen och byråkratin medan Finland agerar segare.

KÄLLOR

Akava. *Liikeidea*. Tillgänglig:

https://www.akavanerityisalat.fi/edunvalvonta/ammatinharjoittaja_yrittaja/liikeidea

Hämtad 28.4.2017

Bell, 1993. *Introduktion till forskningsmetodik*, 2 uppl., Milton Keynes: Open University Press, 174 s.

Centralhandelskammaren, 2010. *Yrityksen perustajan opas 2010*. Helsingfors: Edita Prima Oy, 65 s.

Centre of Register and Information Systems. *Enterprise search: OÜ*. Tillgänglig:

<https://ariregister.rik.ee/lihtparing>

Hämtad 2.3.2017.

Cia, 2016. *The World Factbook, Estonia*. Tillgänglig:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/en.html>

Hämtad 11.2.2017

Eesti.ee, 2016a. *Comparison of each form of business*. Tillgänglig:

<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/comparison-of-each-form-of-business/>

Hämtad 3.7.2017

Eesti.ee, 2016b. *Selection and verification of business name*. Tillgänglig:

<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/selection-and-verification-of-the-business-name/>

Hämtad 12.7.2017

Eesti.ee, 2016c . *Value-added tax*. Tillgänglig:

https://www.eesti.ee/eng/teemad/ettevotja/ulevaade_eesti_maksusustemist/kaibemaks

Hämtad 9.2.2017

Eesti.ee, 2017a. *Doing business as a sole proprietor (FIE)*. Tillgänglig:

<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/doing-business-as-a-sole-proprietor-fie/>

Hämtad 26.7.2017

- Eesti.ee, 2017b. Establishing a private limited company OÜ. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/establishing-a-private-limited-company-oue/>
Hämtad 26.7.2017
- Eesti.ee, 2017c. Establishing a public limited company AS. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/establishing-public-limited-company-as/>
Hämtad 26.7.2017
- Eesti.ee, 2017d. Establishing a general partnership and limited partnership. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/establishing-a-general-partnership-and-limited-partnership/>
Hämtad 26.7.2017
- Eesti.ee, 2017e. Establishing a commercial association. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/establishing-a-commercial-association/>
Hämtad 27.7.2017
- Eesti, 2017f. Registering the branch of a foreign company. Tillgänglig:
https://www.eesti.ee/eng/valisriigi_ettevotte_filiaal
Hämtad 5.3.2017
- Eesti.ee, 2017g. Registering an internet domain name. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/registering-an-internet-domain-name/>
Hämtad 27.7.2017
- Eesti.ee, 2017h. Financing a start-up company. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/financing-a-company/financing-a-startup-company/>
Hämtad 30.7.2017
- Eesti.ee, 2017i. *Value-added tax*. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/taxes/valueadded-tax/>
Hämtad 27.7.2017
- Eesti.ee, 2017j. *Income tax*. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/taxes/income-tax/>
Hämtad 27.7.2017

- Eesti.ee, 2017 ääö. Registering the branch of a foreign company. Tillgänglig:
<https://www.eesti.ee/en/entrepreneur/establishing-a-company/registering-the-branch-of-a-foreign-company/>
Hämtad 3.7.2017
- E-Estonia, 2016a. *About E-residents*. Tillgänglig:
<https://e-estonia.com/e-residents/about/>
Hämtad 12.2.2017
- E-Estonia, 2016b. E-residency in numbers real time. Tillgänglig:
<https://app.cyfe.com/dashboards/195223/5587fe4e52036102283711615553>
Hämtad 25.9.2016
- E-Estonia, 2017. *E-Banking*. Tillgänglig:
<https://e-estonia.com/solutions/business-and-finance/e-banking/>
Hämtad 5.8.2017
- Emta.ee, 2017. Business operators get a VAT number automatically now. Tillgänglig:
<http://www.emta.ee/eng/business-operators-get-vat-number-automatically-now>
Hämtad 27.7.2017
- Enterprise Estonia 2016. *Star-up grant*. Tillgänglig:
https://www.eas.ee/wp-content/uploads/2015/12/Starditoetus_eng_2ver.pdf
Hämtad 30.7.2017
- Enterprise Estonia, 2017. *Start-up grant*. Tillgänglig:
<https://www.eas.ee/service/starditoetus-eng/?lang=en>
Hämtad 30.7.2017
- E-resident, 2017a. *Run a company*. Tillgänglig:
<https://e-resident.gov.ee/run-a-company/>
Hämtad 5.8.2017
- Estonian company registration, 2017a. Corporate income tax in Estonia samples. Tillgänglig:
<https://www.estoniancompanyregistration.com/corporate-income-tax-estonia-samples/>
Hämtad 2.8.2017
- Estonian company registration, 2017b. Residence permit. Tillgänglig:
<https://www.estoniancompanyregistration.com/residence-permit>
Hämtad 11.7.2017

- Estonian Investment Agency, 2009. *Legal form*. Tillgänglig:
<http://www.investinestonia.com/en/investment-guide/establishing-a-company/171-legal-form>
Hämtad 2.3.2017
- Europa.ee, 2017a. *VAT rules and rates*. Tillgänglig:
http://europa.eu/youreurope/business/vat-customs/buy-sell/index_en.htm
Hämtad 27.7.2017
- Europa.eu, 2017b. *Översikt*. Tillgänglig:
https://europa.eu/european-union/about-eu/countries/member-countries/finland_sv
Hämtad 5.8.2017
- European Business Register, 2017. *Estonia*. Tillgänglig:
<http://www.ebr.org/index.php/member-countries/european-interactive-map/estonia/>
Hämtad 2.3.2017
- Finlex, 1996. *Työaikalaki*. Tillgänglig:
www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960605#L3P6
Hämtad 3.8.2017
- Finlex, 2005. *Semesterlag 18.3.2005/162*. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2005/20050162#L3P15>
Hämtad 19.4.2017
- Finlex, 2006. *Aktiebolagslag*. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2006/20060624>
Hämtad 30.7.2017
- Finlex, 2013. *Lag om andelslag*. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2013/20130421?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=andelslag>
Hämtad 30.7.2017
- Finlex, 1993. *Mervärdesskattslag 30.12.1993/1501*. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1993/19931501>
Hämtad 13.3.2017
- Finlex, 2004. *Utlänningslag*. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2004/20040301#a29.6.2016-501>
Hämtad 11.7.2017

- Finlex, 2012. Yleisradioverosta 31.8.2012/484. Tillgänglig:
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120484>
Hämtad 12.3.2017
- Fitchrating, 2016. Fitch Affirms Estonia at 'A+'; Outlook Stable. Tillgänglig:
<https://www.fitchratings.com/site/pr/1015060#solicitation>
Hämtad 21.12.2016
- Fitchratings 2017. Fitch Affirms Finland at 'AA+'; Outlook Stable. Tillgänglig:
<https://www.fitchratings.com/site/pr/1019220>
Hämtad 4.5.2017
- Fortune, 2017. Estonia digital life tech startups. Tillgänglig:
<http://fortune.com/2017/04/27/estonia-digital-life-tech-startups/>
Hämtad 29.4.2017
- FöretagsFinland, 2017a. *Grunda ett företag*. Tillgänglig:
<https://yriytyssuomi.fi/sv/yriytyksen-perustaminen>
Hämtad 28.4.2017
- FöretagsFinland, 2017b. *Företagsform*. Tillgänglig:
<https://www.yriytyssuomi.fi/sv/yriytyssuodot>
Hämtad 2.3.2017
- FöretagsFinland, 2017c. *Startpeng*. Tillgänglig:
<https://yriytyssuomi.fi/sv/palvelu/-/palvelu/startpeng2>
Hämtad 28.4.2017
- FöretagsFinland, 2017d. *Työntekijän oleskelulupa ja rekisteröityminen*. Tillgänglig:
[https://www.yriytyssuomi.fi/sv/web/guest/tyontekijan-oleskelulupa-ja-rekisteroity-](https://www.yriytyssuomi.fi/sv/web/guest/tyontekijan-oleskelulupa-ja-rekisteroityminen)
[minen](https://www.yriytyssuomi.fi/sv/web/guest/tyontekijan-oleskelulupa-ja-rekisteroityminen)
Hämtad 11.7.2017
- Infopankki, 2014a. *Företagsrådgivning*. Tillgänglig:
[http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-](http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-ett-foretag/foretagsradgivning)
[ett-foretag/foretagsradgivning](http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-ett-foretag/foretagsradgivning)
Hämtad 30.7.2017
- Infopankki, 2014b. *Företagsformer*. Tillgänglig:
[http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-](http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-ett-foretag/foretagsformer)
[ett-foretag/foretagsformer](http://www.infopankki.fi/sv/livet-i-finland/arbete-och-entreprenorskap/att-grunda-ett-foretag/foretagsformer)
Hämtad 30.7.2017
- International Business Publications, 2012. Estonia Company laws and regulations handbook volume 1 Strategic information and basic laws, Uppl. 1, Washington, s.285.

Koivuaho. *Verotus virossa*. Tillgänglig:

<http://www.koivuaho.fi/verotus-virossa/>

Hämtad 15.3.2017

Kommunikationsverket, 2017. *Ansökan om .fi-domännamn*. Tillgänglig:

https://www.viestintavirasto.fi/attachments/Fi-verkkotunnusesite_SV.pdf

Hämtad 27.7.2017

KredEx, 2017. *Start-up loan*. Tillgänglig:

<http://www.kredex.ee/enterprise/laen-ja-kaendus/stardilaen/>

Hämtad 30.7.2017

Legistum, 2015. *Yrityksen perustaminen Viroon*. Tillgänglig:

<http://www.legistum.fi/yrityksen-perustaminen-viroon/>

Hämtad 18.3.2017

Ny företagscentrum, 2017. *Guiden: Bli företagare i Finland 2017*, s. 92. Tillgänglig:

https://www.uusyrityskeskus.fi/wp-content/uploads/2017/05/SUK_OPAS2017_SVE_verkkoon.pdf

Hämtad 30.7.2017

Patent och register, 2017. *Nimiohjeet*. Tillgänglig:

<https://www.prh.fi/en/kaupparekisteri/yritystennimet/nimiohjeet.html>

Hämtad 30.4.2017

Politsei, 2017, Important information for the applicant of the temporary residence permit for employment. Tillgänglig:

<https://www.politsei.ee/en/teenused/residence-permit/tahtajaline-elamisluba/tootamiseks/oluline-info-tootamiseks-elamisloa-taotlejale.dot#loata>

Hämtad 11.7.2017

PWC, 2017. *Doing Business 2017*, s.64.

<http://www.pwc.com/ee/et/publications/DoingBusinessinEstonia/Doing%20Business%202017.pdf>

Hämtad 26.7.2017

Riigi Teataja, 2003. *Value-added Tax Act*. Tillgänglig:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/530102013091/consolide/current#para34>

Hämtad 27.7.2017

Riigi Teataja, 2008. *Employment Contracts Act*. Tillgänglig:

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/530102013061/consolide>

Hämtad 18.3.2017

- Riigi Teataja, 2014. *Commercial code*. Tillgänglig:
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/504042014002/consolide>
Hämtad 18.3.2017
- Riigi Teataja, 2017b. *Social Tax Act*. Tillgänglig:
<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/ee/513062016008/consolide/current#para2>
Hämtad 18.3.2017
- Savon sanomat, 2016. *Viro alentaa osinkoveron 14 prosenttiin ensi vuonna*. Tillgänglig:
<http://www.savonsanomat.fi/talous/Viro-alentaa-osinkoveron-14-prosenttiin-ensi-vuonna/911850>
Hämtade 21.1.2017
- Skatteverket, 2017a. Forskottsskatt. Tillgänglig:
https://www.vero.fi/sv-FI/Foretags_och_samfundskunder/Forskottsskatt
Hämtad 19.3.2017
- Skatteverket, 2017b. Betalning av kvars katt för ett samfund. Tillgänglig:
[https://www.vero.fi/sv-FI/Foretags_och_samfundskunder/Forskottsskatt/Betalning_av_kvars_katt_for_ett_samfund\(14743\)](https://www.vero.fi/sv-FI/Foretags_och_samfundskunder/Forskottsskatt/Betalning_av_kvars_katt_for_ett_samfund(14743))
Hämtad 19.3.2017
- Skatteverket, 2017c. Förskottsinnehållning på dividender. Tillgänglig:
https://www.vero.fi/sv/Detaljerade_skatteanvisningar/anvisningar/48467/forskottsinnehallning_pa_dividender_och4/
Hämtad 19.7.2017
- Skatteverket, 2017d. Arv. Tillgänglig:
<https://www.vero.fi/sv/privatpersoner/egendom/arv/>
Hämtad 20.7.2017
- Statistic Estonia, 2017a. In the 1st. quarter the rise in average wages and salaries continued to decelerate. Tillgänglig:
<https://www.stat.ee/news-release-2017-061>
Hämtad 3.8.2017
- Statistikcentralen, 2017a. *Medianlönen inom den privata sektorn*. Tillgänglig:
http://www.stat.fi/til/yyskp/2016/yyskp_2016_2017-06-29_tie_001_sv.html
Hämtad 3.8.2017
- Taloussuomi, 2016. *Osinkoverotus 2016*. Tillgänglig:
<https://www.taloussuomi.fi/sijoitus/osinkoverotus-2016>
Hämtad 19.7.2017

- Talousverkko, 2014. *Yrityksen perustaminen viroon*. Tillgänglig:
<https://www.talousverkko.fi/yrityksen-perustaminen-viroon/>
Hämtad 3.7.2017
- Tax and customs board, 2016. *Tax rates*. Tillgänglig:
<https://www.emta.ee/eng/private-client/declaration-income/tax-rates>
Hämtad 18.3.2017
- Tax and Customs board, 2017a. *Registration employment*. Tillgänglig:
<https://www.emta.ee/eng/business-client/registration-business/registration-employment>
Hämtad 18.3.2017
- Tax and Customs board, 2017b. *Social tax*. Tillgänglig:
<http://www.emta.ee/eng/business-client/income-expenses-supply-profit/social-tax>
Hämtad 18.3.2017
- Tax and Customs board, 2017c. *National minimum wage rates*. Tillgänglig:
<http://www.emta.ee/eng/business-client/income-expenses-supply-profit/income-tax-withheld/national-minimum-wage-rates>
Hämtad 18.3.2017
- Tomperi, Soile. 2005, *Bokföring i praktiken*, 3 upplg., Hyvinge: Edita publishing Oy, 238 s.
- Tuokko, 2017. *Faktaa Virosta – yrityksen perustaminen, taloushallinto*. Tillgänglig:
<http://www.tuokko.ee/fi/faktaa-virosta-yrityksen-perustaminen-taloushallinto/>
Hämtad 15.3.2017
- Työsuojelu, 2017. *Lön*. Tillgänglig:
<http://www.tyosuojelu.fi/web/sv/anstallningsforhallande/lon>
Hämtad 3.8.2017
- Veritas, 2017a. *Socialförsäkringsavgifter 2017*. Tillgänglig:
https://www.veritas.fi/sites/veritas.fi/files/Sosiaalivakuutusmaksut_2017_sve.pdf
Hämtad 5.3.2017
- Verkkouutiset, 2016. *”Verohelvetti onkin Viro”*. Tillgänglig:
http://www.verkkouutiset.fi/kotimaa/verot_virossa_pankkiiri-51040
Hämtad 15.3.2017

- Vero, 2013a. *Yleisradiovero*. Tillgänglig:
[https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/Yleisradiovero\(26145\)](https://www.vero.fi/fi-FI/Syventavat_veroohjeet/Verohallinnon_ohjeet/Yleisradiovero(26145))
Hämtad 12.3.2017
- Vero, 2013b. *Yleisradiovero*. Tillgänglig:
<https://www.vero.fi/fi-FI/Henkiloasiakkaat/Maksaminen/Ylevero/Yleisradiovero>
Hämtad 12.3.2017
- Vero, 2017a. Aktiebolag och andelslag. Tillgänglig:
<https://www.vero.fi/sv-foretag-och-samfund/foretagets-livscykel/etablering/aktiebolag-och-andelslag/>
Hämtad 30.7.2017
- Vero, 2017b. *Momsbesttning*. Tillgänglig:
https://www.vero.fi/sv-FI/Foretags_och_samfundskunder/Aktiebolag_och_andelslag/Momsbeskattning
Hämtad 13.3.2017
- Workinestonia, 2017. *Hiring outside EU*. Tillgänglig:
<https://www.workinestonia.com/for-employers/hiring-outside-eu/>
Hämtad 5.7.2017
- WWF, 2016. Vad är entreprenörskap?. Tillgänglig:
<http://www.wwf.se/utbildning/entreprenorskap/vad-ar-entreprenorskap/1523795-vad-ar-entreprenorskap>
Hämtad 28.4.2017
- Yrittäjät, 2017a. *Yrittäjyys Suomessa*. Tillgänglig:
<https://www.yrittajat.fi/suomen-yrittajat/yrittajyys-suomessa-316363>
Hämtad 5.3.2017
- Yrittäjät, 2017b. Arbetsgivarens lagstadgade försäkringar. Tillgänglig:
https://www.yrityssuomi.fi/sv_SE/web/guest/lakisaateiset-vakuutukset1
Hämtad 5.3.2017